

ŠMARŠKE NOVICE

Glasilo občine Šmarje pri Jelšah | št. 23 | letnik 3 | julij 2018

T
U
R
I
Z
E
M

Od gorce do gorce

Pohod, ki je pred štirinajstimi leti na pobudo takratnega župnika na Sladki Gori, Roka Metličarja, in organizacijskega odbora doživel prvo izvedbo, vsako leto na Sladko Goro privabi več sto ljudi. Zadnja sobota v juniju je tako rezervirana za sprehod med vinogradi, gastronomsko razvajanje in prijetno druženje.

Pobuda, da krajanji vsaj enkrat letno odprejo vrata svojih gorc (zidanic) tudi za obiskovalce, je na Sladki Gori ustalila prijeten dogodek – pohod »Od gorce do gorce«, ki ga tamkajšnje Turistično društvo Skriti biser Sladka Gora skupaj s soorganizatorji izvede vsako zadnjo soboto v mesecu juniju.

Tradicionalno je začetek poti v centru Sladke Gore, v prvih letih pri cerkvi, sedaj že nekaj let pri novem Domu krajanov in gasilcev. Na začetni točki se zberejo pohodniki, plačajo simbolično startnino, dobijo zloženko z opisom ponudbe in poti ter prevzamejo simbolično darilo, ki jih spominja na prijeten dan. Že od samega začetka pohoda v organizaciji sodeluje približno deset različnih ponudnikov, med njimi so turistične kmetije, vinotoči, zeliščarka, slikar ... Pohodniki pa na poti spoznavajo tudi sladkogorske turistične točke in občudujejo lepe razglede, ki se ponujajo predvsem z grebena na Pečici. Vsaka točka in prav vsak ponudnik s svojevrstno ponudbo pot povežejo v doživetje, ki presega klasičen sprehod v naravi.

Anita Čebular

FOTO: FOTO KLUB ŠMARJE

ŠMARSKE NOVICE

Glasilo občine Šmarje pri Jelšah

ODGOVORNA UREDNIKA

Monika Čakš
041 623 363
info@smarskenovice.si

UREDNIŠKI ODBOR

Sergeja Javornik
Žiga Planinšek
Špela Rožman
Marija Šilec
Katja Šket
Mateja Žagar

LEKTORIRANJE

Klavdija Namurš

NAKLADA

3.500 izvodov

ISSN

ISSN 2463-9044

IZDAJATELJ

Javni zavod za turizem,
šport in mladino
Šmarje pri Jelšah
Celjska cesta 6
3240 Šmarje pri Jelšah
www.tsm-smarje.si

OBLIKOVANJE

Marko Samec

TISK

Interflex, d.o.o.

DISTRIBUCIJA

Pošta Slovenije

NA NASLOVNICI

Sv. Rok

Občinsko glasilo Šmarske novice z občasno prilogo Uradne objave izhaja predvidoma vsak zadnji ponedeljek v mesecu in je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini Šmarje pri Jelšah.

Glasilo je vpisano v Razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 2015.

Datum izida te številke je 30. julij 2018.

PRIPOROČILA AVTORJEM ZA NENAROČENE PRISPEVKE

Članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in pripisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu z uredniško politiko in s prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Prispevki niso honorirani. Za vsebino in točnost podatkov odgovarja avtor prispevka. Prispevke oddajte v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna pri vsakem članku) pošljite kot samostojne datoteke v .jpg format in velikosti vsaj 1 MB. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.000 znakov s presledki, v vsakem primeru je priporočljiv dogovor z odgovorno urednico glasila.

ROK ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO

Zadnji rok oddaje prispevkov, obvestil in drugih objav je petek, 17. avgust. Naslednja številka izide 27. avgusta.

UVODNIK

V naravi ljudi je, da velikih sprememb ne maramo najbolj, tu in tam pa nam dobro denejo, nas razveselijo in (o) bogatijo. Moj uvodni nagovor vam, spoštovani bralci, ne pomeni, da je v uredništvu Šmarskih novic prišlo do sprememb, le prihod malega korenjaka je mamici Moniki spremenil (delovne) načrte. Ob tem radostnem dejstvu smo seveda spremembe v svoje urnike vnesli preostali člani ustvarjalne ekipe Šmarskih novic. Rezultat prilagoditve spremembam je pred vami.

Nova številka občinskega glasila času primerno v ospredje postavlja turizem. Vsi ga ustvarjamo, kot ustvarjamo družbo. Začne se v nas, z našo odločitvijo, dejanjem. Turizem je vsakdanja vljudnost, profesionalnost, splošna razgledanost, obveščenost, znanje tujih jezikov. Turizem je tudi ponos, ki izvira iz širokosrčnosti in zavedanja, da znamo, lahko pomagamo, naredimo dan prijazen, prijeten. Turizem je spoštovanje naše skupne preteklosti, dediščine, ki nam je zaupana; je sposobnost sodelovanja in povezovanja za ustvarjalen danes in inovativen jutri, ki bo ohranjal tradicionalno slovensko gostoljubnost.

Prav gostoljubnost je po zapisu češkega pisatelja najpomembnejša lastnost Slovencev. Jan Lego je namreč pred več kot 120 leti v listu Slovan pisal o Slovencih in izpostavil šest glavnih značajskih lastnosti: bistroumnost, odkritosrčnost, odločnost, veselje do petja, pobožnost, gostoljubnost. Te lastnosti ohranjamo, te nas delajo edinstvene. Da, v naši deželi premoremo tudi izjemne naravne lepote, kulturne znamenitosti, etnografske posebnosti ... A te brez edinstvenih ljudi nimajo prave vrednosti. Brez ljudi ni doživetij in ni zgodb, ki bi pripovedovale.

Preostanek poletja izkoristite za najboljša doživetja in najlepše zgodbe. Čofotajte v morju, poslušajte žuborenje bistro reke, odkrivajte svet, obujte pohodniške čevlje, spravite se na kolo, opazujte oblake na poti po nebu nad nami ... Uživate v naravi in družbi vam dragih ljudi.

Sergeja Javornik

ČLANICA UREDNIŠKEGA
ODBORA ŠMARSKIH NOVIC

OPRAVIČILO

V prejšnji izdaji občinskega glasila je bila na strani 5 v prispevku z naslovom Za zdravo, aktivno mladost in starost – ne glede na vreme objavljena fotografija objekta podružnične šole z novo telovadnico na Sv. Štefanu. Avtor objavljene fotografije je Damjan Regoršek in ne Foto klub Šmarje, kot je bilo navedeno.

Za nenamerno in neljubo napako se Damjanu Regoršku in bralcem opravičujemo.

Uredništvo Šmarskih novic

1 ogled protokolarnih daril, **2** Janko Orač in Stanislav Šket med podpisom pogodbe za izgradnjo postajališča za avtodome, **3** Poprok Šmarje, **4** Blaž Jančič iz Mestinja, zlat maturant Šolskega centra Rogaška Slatina, **5** meddruštveno tekmovanje in veselica z Okroglimi muzikanti, **6** Big band Šmarje na Marezijazzu v Marezigah, **7** Počitnice brez meja 2018 JZ TŠM, **8** Stand up v Šmarju, **9** prejemniki občinskih priznanj 2018, **10** ekipa Spodnje Selce zasedla 1. mesto na Šentvidovem 2018, **11** Jazz TAPEstry trio v atriju Muzeja baroka, **12** sanacija plazu na cesti Beli potok–Sladka Gora–Lemberg in Lemberg–Pečica, **13** Rokovo poletje 2018, koncert Quartet Accadémia in Jurija Hladnika

Fotografije: Foto klub Šmarje pri Jelšah, arhiv občine, Tomaž Žnider, ariv PGD ŠPJ, arhiv društva Big Band Šmarje, Tina Alegro, Jože Strniša, Inga Ulokina

MARKO SAMEC BO DIREKTOR KNJIŽNICE

Dr. Marko Samec bo novi direktor Knjižnice Šmarje pri Jelšah. FOTO: OSEBNI ARHIV

Občinski svet je na julijski seji dal soglasje k imenovanju **dr. Marka Samec** za direktorja javnega zavoda Knjižnica Šmarje pri Jelšah. Soglasno so njegovo imenovanje podprli občinski svetniki, predhodno tudi člani komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter svet javnega zavoda in zaposleni.

Dr. Marko Samec ima več kot 10-letne izkušnje s področja kreativne industrije, sodeloval je pri izvedbi več kot 200 projektov. V programu dela, ki ga je priložil prijavi na razpisano delovno mesto, je med drugim napovedal izboljšavo celostne grafične podobe zavoda, programskih zgodb in prenovo spletnih strani. Za področje knjižničarstva bi strokovno delovanje zaupal strokovnemu vodji, ki naj bi bil nekdo od zaposlenih. Ohranil bo izvajanje »uspešnih programskih elementov, kot so gledališki abonma, razstave, koncerti«, kulturni program pa želi obogatiti z vsebinami, »ki jih v Šmarju pri Jelšah še nismo videli oz. vsaj ne pogosto«. Med te vsebine uvršča multimedijske

predstave in razstave, baletne nastope, koncerte klasične glasbe. Prizadeval si bo za pridobitev denarja za obogatitev zbirke v Muzeju baroka, ki naj bi poleti gostil redne dogodke. Izzive in priložnosti novi direktor vidi na področju vseživljenjskega učenja, ki ni izključno vsebina za starejše. Kot je v prijavi zapisal dr. Marko Samec, bo njegov največji cilj, »da se bodo tako uporabniki kot zaposleni vsak dan radi vračali v šmarski center kulture«.

Po odloku o ustanovitvi javnega zavoda mandat direktorja traja pet let. Direktorja imenuje svet knjižnice na podlagi javnega razpisa in s soglasjem ustanoviteljice, z mnenjem občin, ki so na knjižnico s pogodbo prenesle opravljanje dejavnosti, ter z mnenjem strokovnih delavcev. Rok za pridobitev soglasja oziroma mnenj je 60 dni. Če tega pozvani v roku ne sporočijo, se šteje, da so soglasje in mnenja pozitivna. Ko svet zavoda pridobi soglasje in mnenja, imenuje direktorja z večino glasov vseh članov sveta.

Sergeja Javornik

NAJBOLJŠIM PRIZNANJA IN NAGRADE

Na tradicionalni sprejem najboljših učencev OŠ Šmarje pri Jelšah je bilo letos povabljenih 64 učencev, od tega 8 predstavnikov za dosežke na športnem, kulturnem in turističnem področju; 4 učenke Glasbene šole Rogaška Slatina in 3 učenci III. OŠ Rogaška Slatina. Sedem učencev je predstavilo štiri raziskovalne naloge.

V tem šolskem letu je OŠ obiskovalo 956 učencev. Ti so aktivno sodelovali na različnih področjih, na tekmovanjih pa osvojili več kot 80 srebrnih priznanj na področnih in državnih tekmovanjih ter 30 zlatih priznanj. Dosežki učencev so podrobneje predstavljeni na spletni strani občine.

Župan **Stanislav Šket** jim je čestital in izročil knjižno nagrado s posvetilom, člani športnih ekip so prejeli kino vstopnice za šmarski kino in žoge. V nagovoru je župan poudaril, da »brez sodelovanja otrok, staršev in učiteljev ne bi bilo takih

uspehov«. Prejemnikom priznanj in nagrad so čestitali **Martina Rančigaj Žabkar**, ki z novim šolskim letom zapuša mesto vodje podružnice slatinske glasbene šole v Šmarju pri Jelšah, **Apolonija Kunštek**, ravnateljica III. OŠ Rogaška Slatina, in **Mitja Šket**, ravnatelj OŠ Šmarje pri Jelšah.

Prireditve je spremljal tudi David Opalič, naj dijak za šolsko leto 2016/17; župan mu je podaril grafijo šmarske kalvarije. Z nastopom so prireditve popestrili člani vokalne in instrumentalne skupine OŠ Šmarje pri Jelšah.

Sergeja Javornik

Učenci, ki so se udeležili sprejema, z mentorji, ravnateljem in županom. FOTO: DAMJAN REGORŠEK

LETOŠNJE RAZISKOVALNE NALOGE

Vpliv različnih dejavnikov na delovanje encima amilaze in razvoj foto-aktsialne metode. Domen Trontelj 9. b.
MENTORICA: Marjeta Dečman Iglič

Merjenje mase elektrona.
Tilen Šket 9. a, MENTORICA: Martina Petauer

Življenje nekoč in danes.
Tina Šket 9. a in Manca Avsec 9. a.
MENTORICA: Stanislava Vulevič

Turizem v Šmarju pri Jelšah.
Manca Avsec 9. a, Ana Marija Petauer 9. d, Živa Vehovar 9. d, in Amadeja Kos 8. d.
MENTORICA: Anja Vrečko

OGLED PLAZOV

Predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, sektorja za zmanjševanje posledic naravnih nesreč, so si konec junija ogledali saniran plaz na lokalni cesti Zibika–Strtenica–Drozgomet in začetek sanacije plazu na lokalni cesti Beli potok–Sladka Gora–Lemberg.

Gostje so se lahko prepričali o kakovostni izvedbi sanacije plazu Strtenica in namenski porabi denarja, ki ga je prispevala tudi država. Glavnino denarja za sanaciji obeh plazov namreč zagotavlja Ministrstvo za okolje in prostor, pri sanaciji plazu Beli potok del denarja prispeva še državna direkcija za infrastrukturo.

Sergeja Javornik

OBČASNE ZAPORE

Podjetnik Marjan Sajko izvaja sanacijo plazu na lokalni cesti Beli Potok–Sladka Gora–Lemberg. Končanje del je predvideno v avgustu. Stabilizirali bodo območje v dolžini 250 metrov x 150 metrov. Globina drenaž bo do 8 metrov, urejeno bo odvodnjavanje, opravljena bo rekonstrukcija ceste.

Pogodbena vrednost del znaša 273.147 evrov. Po tripartitni pogodbi bo 178 tisoč evrov sofinanciralo Ministrstvo za okolje in prostor. Občina Šmarje bo zagotovila denar za stroške nadzora in DDV-ja. Dobro tretjino denarja bo prispevala državna direkcija za infrastrukturo.

Sergeja Javornik

RAZPIS ZA NEPOVRATNA SREDSTVA ZA ENERGIJSKE SANACIJE V TURIZMU

Do 10. avgusta je še odprt javni razpis Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za nepovratna sredstva za energetske sanacije v turizmu na obmejnih območjih. Nanj se lahko prijavijo tudi upravičenci z območja občine Šmarje pri Jelšah.

Namen je izboljšati konkurenčnost v mikro, malih in srednje velikih podjetjih s področja turizma, s spodbujanjem ukrepov za rabo obnovljivih virov energije in zmanjšanje rabe energije in snovi. Prijaviti je mogoče projekte celovite energetske obnove stavb, obnove posameznih elementov ali celotnega zunanega ovoja stavb, vgradnje sprejemnikov sončne energije, toplotnih črpalk in drugih naprav za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije, vgradnje energetske učinkovite razsvetljave, zamenjave kurilne naprave z energetske učinkovitejšo ... Turistične

zmogljivosti, na oziroma v katerih se bodo izvedli načrtovani ukrepi, morajo biti evidentirane v Registru nastanitvenih obratov in imeti najmanj osem stalnih ležišč. Načrtovana vrednost projekta mora znašati najmanj 50 tisoč evrov vključno z davkom na dodano vrednost. Za objekt, ki je predmet naložbe, mora biti predložena Energetska izkaznica stavbe ali Elaborat gradbene fizike za področje učinkovite rabe energije v stavbah.

Na razpisu je mogoče pridobiti najmanj 50 tisoč in največ 200 tisoč evrov.

Sergeja Javornik

LOKALNE VOLITVE 2018

Na julijski seji je občinski svet obravnaval dve točki povezani z letošnjimi lokalnimi volitvami. Svetniki so potrdili spremembo odloka, ki določa število članov svetov krajevnih skupnosti in volilne enote. Spremembe odloka zadevajo zgolj območje krajevnih skupnosti Tinsko, kjer je bilo dogovorjeno, da ima en mandat tri člane volilna enota Spodnje Tinsko, naslednji mandat pa volilna enota Zgornje Tinsko. Svetniki so sprejeli še sklep o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje. Tako spremembe odloka kot sklep o delni povrnitvi stroškov začeta veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu.

Sergeja Javornik

FRIZERSKI SALON VIHAR
Cesta Križevčevega povelja 55, 8230 Šmarje
031 669 529
info@salon-vihar.si
www.salon-vihar.si

OLAPLEX SUBRIN M ECHOS

NOVI ECOSPORT

Kje si? Življenje se dogaja zunaj.

AVTO EDO

Jagodič Edo s.p.
Gričje 10, 3241 Podplat
tel.: 03 58 24 298

Ford EcoSport / Uradna poraba goriva: 4,1-5,8 l/100 km. Uradne emisije CO₂: 107-134 g/km. Emisijska stopnja: Euro 6b. Uradne emisije NOx: 0,033-0,073 g/km. Specifične emisije trdih delcev: 0,00075-0,00153 g/km. Število delcev: 1,20-28,60 x 10⁶. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov.

DARILA PRIPOVEDUJEJO ŠMARSKO ZGODBO

Občina Šmarje pri Jelšah je letos prvič izvedla javni natečaj za izbiro protokolarnih in priložnostnih daril. Ob raznolikih delegacijah in obiskih predstavnikov različnih ustanov smo bili pogosto v zagati, kaj podariti, da bo odražalo Šmarje pri Jelšah – bogato zakladnico doživetij med zelenimi griči, da bo zgovorno pripovedovalo zgodbo šmarske občine in ljudi, ki tod živijo, ustvarjajo.

Po zgledu več slovenskih občin, kjer je izbira protokolarnih in priložnostnih daril že utečena, smo se tega lotili tudi mi. Objavili smo javni natečaj in čakali predloge za darila v tekočem letu. Po izteku smo bili iskreno povedano, presenečeni. Da, tudi nad številom prejetih predlogov, predvsem pa nad kakovostjo in zgodbami, ki jih izdelki pripovedujejo. Pet predlagateljev je v štirih razpisanih sklopih daril prijavilo 23 predlogov. Razpisani sklopi so v skladu z zakonom vrednostno omejeni in tako najvišja vrednost ne sme presegati 40 evrov; sklope daril smo razdelili na (promocijska) darila zanemarljive vrednosti (do 8 eur), priložnostna darila manjše vrednosti (do 15 eur), protokolarna darila srednjega ranga (do 30 eur) in protokolarna darila najvišjega ranga.

Tričlansko komisijo, ki jo je imenoval župan, smo sestavljali: **Silvica Mesiček Schmid** z OŠ Šmarje pri Jelšah, **Peter Planinšek**, vodja oddelka za okolje in prostor, in **Sergeja Javornik**. Skrbno smo se lotili odgovorne naloge. Želeli smo pridobiti nabor izvirnih, vsebinsko in oblikovno domišljenih daril, ki bi odražala naravne znamenitosti, kulturno dediščino, dosežke, etnološke in kulinarične značilnosti občine ter imela kot taka tudi promocijski učinek. Izbrana darila poudarjajo največje zgodovinske, kulturne, arhitekturne znamenitosti občine ter njene kulinarične in etnološke značilnosti. So izvirna, sodobna, (večstransko) uporabna, darilo najvišjega ranga ima tudi osebno noto. Avtorji izbranih daril so dokazali svoje odlike ustvarjalnosti ob upoštevanju razpisanih meril natečaja.

Avtorjem daril, ki letos niso bila izbrana, smo v osebnih razgovorih predlagali določene spremembe, izboljšave, marsikateri izdelek pa priporočili za turistični spominek. Naši predlogi so padli na plodna tla, več predlagateljev pa se je tudi že poslovno povezalo med sabo, tako da pišejo nove zgodbe sodelovanja in povezovanja.

Proti koncu leta v občinski upravi načrtujemo objavo novega natečaja za izbiro protokolarnih in priložnostnih daril za prihodnje leto.

Sergeja Javornik, predsednica komisije

PROTOKOLARNA DARILA

- 1 Set penine in kozarcev z graviranimi začetnicama imena in priimka obdarjenca je protokolarno darilo najvišjega ranga. FOTO: JAN KOČICA.
- 2 Izbrana protokolarna in priložnostna darila, ki so jih izdelali Jan Kočica, Špela Pogelšek in Irena Franič. FOTO: SERGEJA JAVORNIK
- 3, 4 Predlogi VDC-ja in Saše Goričan so lahko z nekaj popravki kakovostni turistični spominki. FOTO: SERGEJA JAVORNIK

WORKWEAR

BY TISKARNA MODEX

OBLAČILA & ZAŠČITNA OPREMA

Otvoritev trgovine: SEPTEMBER 2018

TISKARNA MODEX, Podplat 11a

Varčevanje v kuhinji

ZAČETI MORAMO V SVOJIH GLAVAH

Varčevanje z energijo se začne v naših glavah. Pri ogrevanju, umivanju, kuhanju in razsvetljavi lahko že z enostavnimi spremembami zmanjšamo porabo energije kar za tretjino. Na prvi pogled se zdi, da v kuhinji ne morete varčevati z energijo, vendar ni tako. S pametnim pristopom lahko že z minimalnim trudom privarčujete marsikateri kilovat energije in posledično tudi evro.

Večina predlogov za varčevanje zahteva le nekaj trenutkov pozornosti in ne posega bistveno v vaš način življenja.

VARČNO KUHANJE IN PEČENJE

- Količina vode za kuho naj ne bo prevelika.
- Hrana, kuhana v manjši količini vode, je navadno bolj okusna.
- Kuhajmo v pokritih posodah.
- Kadar je mogoče, uporabljajmo ekonom lonec.
- Ko voda zavre, zmanjšajmo moč kuhalne plošče oziroma plinskega gorilnika do točke, ko voda še vedno vre.
- Hrana je okusnejša, če je ne razkuhamo – s skrajšanjem časa kuhanja prihranimo energijo in čas.

KUHANJE NA KLASIČNEM ELEKTRIČNEM ŠTEDILNIKU

- Velikost kuhalne plošče izberemo glede na premer posode – majhna posoda na veliki plošči pusti povsem neizkoriščen

obod, prek katerega energija uhaja v zrak.

- S kuhanjem v pokriti posodi lahko zmanjšamo porabo električne energije tudi do trikrat.
- Kuhalno ploščo izklopimo nekaj minut pred koncem kuhanja, saj je v plošči dovolj toplote, ki bo hrano skuhala do kuhanega.
- Prednosti plinskega štedilnika pred električnim – velik izkoristek toplote (80–90 %), toplota je dostopna takoj po vžigu, manjše toplotne izgube.

PEČENJE V PEČICI

- Preverimo tesnjenje vrat.
- Kupujemo pečice z dobro izoliranimi stenami in večplastnimi stekli na vratih.
- Med peko vrata pečice odpirajmo čim manjkrat.
- Če imamo v pečici na razpolago ventilator, ga uporabljajmo čim pogosteje.
- Ko je le mogoče, pecimo več jedi hkrati.
- Električno pečico izklopimo približno 10 minut pred koncem peke, saj je v njej dovolj toplega zraka, ki bo jed spekel do konca.
- Jedi raje pogrevajmo na kuhalnih ploščah kot v klasičnih pečicah, še bolje pa v mikrovalovnih pečicah.

Besedilo in fotografija iz brošure Nasveti za varčno rabo energije in vode, Eko sklad.

EN SVET
ENERGETSKO
SVETOVANJE

**ESP - ENERGETSKO SVETOVALNA
PISARNA ŠMARJE PRI JELŠAH**

**Aškerčev trg 12
Šmarje pri Jelšah
tel. 03/81 71 600**

Energetsko svetovalna pisarna deluje v prostorih Občine Šmarje pri Jelšah, v pritličju – pisarna št. 3, vsako drugo in četrto sredo v mesecu od 9. do 11. ure. Za svetovanje je nujna predhodna prijava na telefonski številki 03/ 81 71 600 (med delavniki od 9. do 13. ure).

Občinski prostorski načrt sprejet

Na 25. redni seji Občinskega sveta Občine Šmarje pri Jelšah je bil sprejet Odlok o občinskem prostorskem načrtu – izvedbeni del (OPN – ID) občine Šmarje pri Jelšah. To je najpomembnejši prostorski akt občine, ki opredeljuje rabo prostora. Poleg razvojnih potreb izpolnjuje tudi merila trajnostnega razvoja.

Mag. Anita Reich, podsekretarka v oddelku za okolje in prostor

Postopek sprejemanja je bil dolgotrajen. Občina je s pripravo novih prostorskih aktov začela že leta 2006 še na podlagi Zakona o urejanju prostora. Leta 2010 smo sprejeli Strategijo prostorskega razvoja občine (SPRO), ki predstavlja strateški del občinskega prostorskega načrta (OPN) po Zakonu o prostorskem načrtovanju. V skladu s področno zakonodajo smo izpeljali vse aktivnosti in faze postopka sprejemanja OPN-ja – izvedbeni del občine Šmarje pri Jelšah.

Postopek priprave izvedbenega dela (OPN-ja) smo začeli leta 2012. Pripravili smo obsežno analizo številnih pobud pravnih in fizičnih oseb, ki smo jih prejeli v postopkih priprave SPRO-ja in OPN-ja. Pobude so se nanašale na uskladitev stanja za obstoječe objekte, na gradnjo novih objektov in na spremembe osnovne namenske rabe prostora. Pobude za evidentiranje obstoječih objektov so se navezovala pretežno na objekte na območjih razpršene poselitve,

ki so umeščeni na za gradnjo primerne lokacije in imajo pogosto pridobljene tudi vse potrebne upravne odločbe. Veliko število tovrstnih objektov je predvsem posledica neustrezne pravne obravnave obsežnih območjih razpršene poselitve, značilnih za gričevja vzhodne Slovenije, deloma pa tudi slabših podatkov o stanju prostora v preteklosti. Poseben problem na območju Kozjanskega je predstavljala tudi sanacija posledic potresa iz leta 1974. Pobude za gradnjo novih objektov so bile obravnavane z vseh vidikov primernosti umeščanja v prostor. V gradivo OPN-ja so bile praviloma vključene v primeru, da so skladne s strateškimi izhodišči SPRO-ja ter ne posegajo v varstvena, ogrožena in druga za gradnjo manj primerna območja.

Zaradi velikega pomena kmetijstva za lokalno gospodarstvo je bilo v sklopu sprememb osnovne namenske rabe danih tudi sorazmerno veliko pobud za krčitve gozda v kmetijske namene. Z načrtovanimi

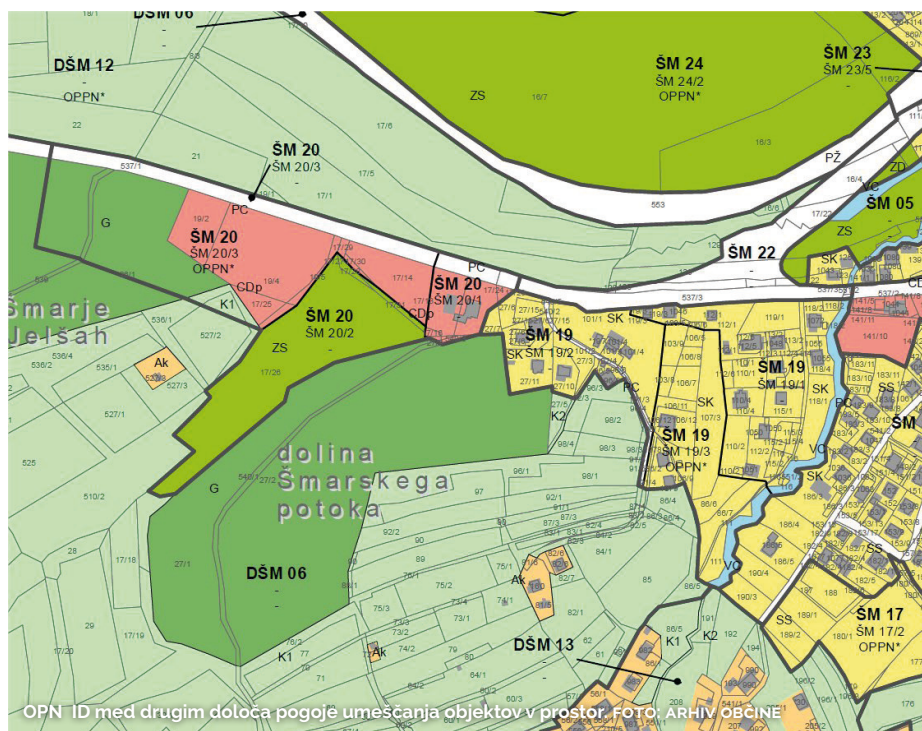
OPN JE TEMELJNI PROSTORSKI AKT OBČINE, ki ob upoštevanju usmeritev državnih prostorskih in razvojnih potreb občine ter varstvenih zahtev določa cilje in izhodišča prostorskega razvoja na lokalni ravni. OPN načrtuje prostorsko ureditev lokalnega pomena in določa pogoje umeščanja objektov v prostor. Je podlaga za racionalno in trajnostno načrtovanje vseh posegov v prostor v občini ter s tem zagotavlja kakovostne pogoje za življenje in delo njenih prebivalcev.

OPN je sestavljen iz strateškega in izvedbenega dela, ki obsegata tekstualni in grafični del. Strateški prostorski načrt predstavlja dolgoročno vizijo razvoja v prostoru za naslednjih od 10 do 20 let. Izvedbeni del OPN-ja pa določa podrobnejšo namensko rabo prostora in prostorske izvedbene pogoje natančno za vsako parcelo. Predstavlja podlago za gradnjo novih objektov, rekonstrukcijo, odstranitev objektov in spremembo namembnosti objektov, izdajo gradbenih dovoljenj za gradnjo nezahtevnih objektov in gradnjo oz. postavitev enostavnih objektov.

ureditvami smo opredelili približno 67,5 ha novih stavbnih zemljišč, hkrati smo 25,7 ha stavbnih zemljišč ukinili in vrnili nazaj v prvotno rabo (kmetijsko, gozdno, vodno).

Občani in ostala zainteresirana javnost je lahko sodelovala v vseh fazah postopka, še posebej pa v času javne razgrnitve dokumenta, ki je trajala od 18. julija do 31. avgusta 2017, 23. avgusta smo organizirali tudi javno obravnavo. Z nosilci urejanja prostora smo se v postopku srečali vsaj dvakrat, ko smo med drugim pridobivali smernice in mnenja k predlogu OPN-ja. V tekočem letu so potekala obširna usklajevanja, izdelane so bile dodatne strokovne podlage in obrazložitve za posamezne posege. Pridobljena so tudi vsa pozitivna mnenja nosilcev urejanja prostora.

Državni nosilci urejanja prostora v postopku priprave načrta so ministrstva, ki sodelujejo v postopku priprave načrta s smernicami, podatki, strokovnimi podlagami, z usmeritvami in podatki iz lastnih strateških načrtov ter z mnenji in morebitnimi pogoji za podrobnejše načrtovanje ali s projektnimi pogoji.

POSEZONSKA RAZPRODAJA

POLETNIH OBLAČIL IN OBUITVE
od 16.7. - 28.8.2018

znižano
do 50%

MUSTANG

s.Oliver

MARX

TOM TAILOR

TALLY WEIJL

HOLLYS

dr. Harvey

MUSTANG
SHOES

Tamaris

alpina

SUPERGA

Docler

ZAPOSILIMO

SKLADIŠČNIK - KOMISIONER

Za delo v centralnem skladišču v Mestinju.
Vaše delo bo priprava in prevzem blaga.

PRODAJALEC TEHNIKE

Za delo v tehnični trgovini Jager.
Vaše delo bo prodaja in svetovanje.

Natančnejše opise najdete na:
<http://www.trgovinejager.com/podjetje/zaposlitev>

Pisne prošnje pošljite na kadri@trgovinejager.com
ali po pošti na naslov Jagros d.o.o.,
Prvomajska 29, 3250 Rogaška Slatina

Vsem zaposlenim nudimo:

- Prijetno delovno okolje
- Pošteno plačilo za opravljeno delo
- Dodatno pokojninsko zavarovanje
- Možnost osebnega razvoja in napredovanja

OCENILI OPRAVLJENO, RAZKRILI NACRTOVANO, PODELILI PRIZNANJA

Predzadnji junijski petek je bil v Šmarju pri Jelšah v znamenju slavlja. Na osrednji slovesnosti ob letošnjem občinskem prazniku je župan ocenil opravljeno delo v zadnjem letu, predstavil nove projekte in v družbi podžupanov podelil denarno nagrado, priznanji, posebno priznanje in plaketo izbranim nagrajencem.

Župan **Stanislav Šket** je spomnil na pridobitve, ki so bile uresničene v zadnjem letu, in izpostavil nekaj projektov, ki so v teku oziroma čakajo na izvedbo (o njih je več povedal v osrednjem intervjuju v junijski izdaji Šmarskih novic). Po njegovih besedah za razvoj občine niso pomembne le velike naložbe in projekti, ampak k temu prispevajo tudi občani, ki skrbijo za lepo urejeno okolico svojega doma, kmetij. Navsezadnje sta izjemnega pomena sodelovanje in prizadevanje vseh za skupno dobro, je poudaril župan. Ob tem se je zahvalil sodelavcem v

občinski upravi, občinskim in krajevnim svetnikom, javnim zavodom, društvom, ki s svojim delom prispevajo k uresničevanju zastavljenega in ugledu občine.

Viden napredek občine je rezultat dobrega dela, je dejal **dr. Vinko Gorenak**, še zadnjič v vlogi poslanca, saj je naslednji dan po slovesnosti "odšel med tiste, ki nikoli nimajo časa." Uspešnega dela ni brez povezovanja, je poudaril **Peter Misja** iz Podčetrčka, ki je spregovoril v imenu županje in županov občin Obsotelja in Kozjanskega. Pohvalam in čestitkam se je pridružil še Miljenko Ristić, predsednik skupščine Občine Lopare, ki je šmarskemu županu v znak sodelovanja in zahvale za gostoljubje, ki so ga bili deležni člani kulturnega društva na majskem mednarodnem folklornem festivalu, podaril sliko.

Sergeja Javornik

JANEZ BELE iz Zibike je prejel plaketo, **MLADINSKI KULTURNI KLUB NETEK** in **MARTIN SLATENŠEK** s Sv. Štefana priznanje, denarno nagrado pa **ŠPORTNO DRUŠTVO KRISTAN VRH**. Podeljeno je bilo tudi posebno priznanje, ki ga je prejela **EKIPA NUJNE MEDICINSKE POMOČI ZDRAVSTVENEGA DOMA ŠMARJE PRI JELŠAH**.

Fotografija z nagrajenci je objavljena v rubriki **SLIKOVNI UTRIP** na 5. strani.

Župan je predstavil opravljeno delo v zadnjem letu in načrtovane projekte.
FOTO: FOTO KLUB ŠMARJE

Podružnična šola na Sladki Gori ostaja

Osnovna šola Šmarje pri Jelšah je s šestimi podružnicami ena največjih osnovnih šol v Sloveniji. Obstoje naše najmanjše podružnice Sladka Gora pa se je po letih zadostnega števila vpisanih otrok znašel pod vprašajem. Mnoge podružnične šole po Sloveniji so zaradi tovrstnih težav morali ukiniti in pred to dilemo smo se letos znašli tudi v Šmarju. Zaradi premajhnega števila vpisanih otrok podružnici ne pripadajo ure podaljšanega bivanja, financirane s strani ministrstva, kar pa odločitev staršev, ki pogosto nimajo možnosti prihajati po svoje otroke takoj po končanem pouku, o vpisu otrok na podružnico močno omaje. Najverjetneje bi se odločili za prepis otroka na drugo šolo, kar pa bi ogrozilo obstoj podružnične šole. Ravnatelj **Mitja Šket** pojasnjuje: "Prisluhnilo nam je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki je zagotovilo potrebna sredstva in "rešilo" našo Sladko Goro. V šolskem letu 2018/19 bo na Sladki Gori 12 učencev, štirje v prvem, eden v drugem, dva v tretjem in pet v četrtem razredu. Vsi bodo imeli možnost vključitve v podaljšano bivanje." Sladka Gora leži na obrobju naše občine, zato ima šola tam zelo pomembno vlogo. Učenci nastopajo na različnih kulturnih prireditvah v kraju, dobro sodelujejo z vrtcem in krajevno skupnostjo, ki vsako leto prispeva sredstva za novoletno obdaritev otrok. Marca učenci pripravijo bogat kulturni program ob dnevu žena in materinskem dnevu, pri tem pa jim z veseljem pomagajo fantje in moške iz kraja. Povezanost s krajem gradijo že vsa leta, zato bi ukinitve podružnice gotovo imela velike posledice, med drugim bi se zmanjšalo kulturno življenje kraja.

Monika Javornik

Prvošolci bodo druga najmočnejša generacija na šoli

Po zadnjih podatkih bo Osnovno šolo Šmarje pri Jelšah v šolskem letu 2018/19 obiskovalo 991 učencev v **49 oddelkih**: na centralni šoli 771 učencev v 32 oddelkih in na podružnicah 220 učencev v 17 oddelkih.

V šolske klopi bo sedlo **124** prvošolcev in prvošolk, ki bodo za tretješolci druga najmočnejša generacija na šoli.

Monika Javornik

Angleški kamp z učitelji iz Anglije

54 učencev OŠ Šmarje pri Jelšah je prvi teden v juliju preživel v šoli, kjer so na **petdnevem angleškem kampu** pod vodstvom učiteljev iz Anglije nadgrajevali svoje znanje angleščine. S sodelavko Monjo Šalamon sva navezali stik s šolo *The English Experience* iz Norwiche. V mesecu marcu smo pripravili predstavitev za starše in delavnice za učence, ki sta jih izvedla učitelja, katerih materni jezik je angleščina.

V Šmarje je 1. julija prispelo šest učiteljev iz Velike Britanije in se nastanilo pri družinah naših učencev. V ponedeljek, 2. julija, so učenci, navdušeni nad samim pričetkom izvajanja kampa, pričeli z aktivno uporabo angleškega jezika pri različnih aktivnostih, kot so igranje različnih športnih iger na prostem, ustvarjanje pri likovni umetnosti, igranje iger vlog, in pri aktivnostih namenjenih pogovoru v angleškem jeziku. Bili so navdušeni nad potekom različnih aktivnosti in načinom uporabe angleškega jezika v različnih situacijah. Celotno dogajanje smo zaključili s prireditvijo, na kateri so učenci predstavili svoj napredek v petih dneh angleškega kampa. Ob koncu se je ravnatelj **Mitja Šket** zahvalil učiteljem iz tujine za odlično opravljeno delo, gostujočim družinam za gostoljubje, staršem za izkazano zaupanje in vsem delavcem šole, ki smo skrbeli za nemoten potek izvajanja navedenih aktivnosti. Dogajanje smo zaokrožili z druženjem ob pogostitvi. Za nami je zanimiv, ustvarjalen, zabaven in družaben teden. V mislih pa smo že v naslednjem šolskem letu, ko bomo angleški kamp po vsej verjetnosti ponovili.

Martina Krašovic

Učenje za življenje - Teden vseživljenjskega učenja (TVU)

Sporočilo TVU, smo z različnimi dejavnostmi prenašali našim učencem na centralni šoli in podružnicah. Učenje ni samo formalno pridobivanje znanja v šoli, temveč pridobivanje znanja na vsakem koraku in na različne načine. Sploh če se ob tem zabavamo, smo še bolj motivirani in takrat se naučimo največ. Zavedati se je treba, da za učenje nikoli ni prepozno – pomembno se je učiti v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih človek v svojem življenju prevzema.

Tako smo z različnimi dejavnostmi pripomogli k uresničevanju slogana 'Slovenija, učeča se dežela'.

Monika Javornik in Urška Jurak

OŠ Sveti Štefan – učeča se šola

Z mesecem majem se je na naši šoli začelo čisto posebno vzdušje, nemirno in polno pričakovanj. Teden vseživljenjskega učenja, ki se je uradno začel 11. maja, trajal pa je vse do konca junija, smo začeli s pohodom na stolp Ljubezni. Starši in učenci so se na pobudo učiteljice Marte Rihter kljub slabi vremenski napovedi odpravili na Žusem. Pot je bila zanimiva, tudi razgled s stolpa je bil dober, seveda pa tudi naša dobra volja ob druženju. Nadaljevali smo z druženjem z našimi babicami in dedki. V goste smo povabili fizioterapevta, s katerim smo preživeli aktivni dve uri v naši novi telovadnici. Ugotovili smo, da so naše babice in dedki zelo gibljivi. Nato smo skupaj pomalicali in se okrepčali še s sladkimi jagodami.

Udeležili smo se tudi srečanja starejših občanov, kjer smo jim s pesmijo in plesom polepšali dan. V petek, 25. 5. 2018, smo se odzvali na folklorno povabilo Folklornega društva iz Mestinja z namenom predstaviti ljudsko izročilo na mednarodnem srečanju folklornih skupin. Naši učenci so pod vodstvom učiteljice Vanje Užmah in ob zvokih harmonike učiteljice Silve Ketiš nastopili na zunanjem odru pred Kulturnim domom v Šmarju. Odrska postavitvev pod naslovom *Kmečko delo na Svetem Štefanu* je vsebovala rajalno igro Marička, splet treh ljudskih plesov, petja in dramske igre. Sproščeno petkovo popoldne je tako minilo z druženjem mlajših, starejših ter domačih in tujih folklornih skupin. Tudi v prihodnje se že veselimo novih podvigov na področju učenja slovenske ljudske glasbe in plesa. Prvo- in drugošolčki so se sladkali z medom in medenimi izdelki. V goste so povabili čebelarja Gregorja Ogrizka, ki jim je približal zanimivo življenje čebel, nato pa smo še sami spekli medene medaljone ter jih okrasili. Bili so zelo okusni.

V mesec junij smo stopili s prav posebnim dogodkom, otvoritvijo telovadnice. Učenci šole in vrtca so skupaj z učiteljicami in vzgojiteljicami pripravili športni program, kot se za dogodek spodobi. Najbolj nam bo v spominu ostalo tekmovalstvo med šolsko ter županovo ekipo. Seveda smo zmagali mlajši in za nagrado dobili pravi pokal.

Vseživljenjsko učenje smo nadaljevali s predstavitvijo poklicev naši staršev. Obiskali sta nas dve mamici, ki sta nam predstavili poklic frizerke in šivilje. Učenci so se preizkusili v šivanju na šivalni stroj, šivanju gumbov ter seveda v pletenju kit. Dejavnosti na naši šoli še trajajo, saj se učenje nikoli ne konča. Smo pa veseli in hvaležni vsem, ki nam pri tem pomagajo in prenašajo svoja znanja in izkušnje na nas.

Monja Šalamon

Nastop na mednarodnem srečanju folklornih skupin. FOTO: ARHIV ŠOLE

cvetlično darilni butik

Jana Jagodič s.p.

Rogaška c. 32
3240 Šmarje pri Jelšah

Šopki za vse priložnosti

T. 03/ 81 85 641
M: 031 572 627
FB: Cvetlično Darilni Butik-Jana

MIZARSTVO

Mizarstvo
in pohištvo po meri

info@zikwood.si
041-904-022

 <https://www.facebook.com/ZikWood-217862475419806/>

Šmarje v malem v Skazovi hiši

BESEDILO Melita Bevc s sodelavci
FOTO Foto klub filma in tiska ŠPJ

Zavod TŠM

Zavod za turizem, šport in mladino
Celjska cesta 6,
3240 Šmarje pri Jelšah
08 201 03 91, 031 348 042
www.tsm-smarje.si
info@tsm-smarje.si

DELOVNI ČAS ZA STRANKE

PON, TOR, ČET, PET 8:00 – 14:00
SRE 8:00 – 16:00

Melita Bevc

- Vodim in koordiniram Zavod TŠM,
- skrbim za vzpostavitev delovanja zavoda in temeljev za razvoj turizma, športa in mladine v šmarski občini,
- pripravljam letni programa dela in finančni načrt,
- navezujem stike z ostalimi zavodi in občinami v Savinjski regiji,
- skrbim za razvoj mladinskih programov.

O MENI VERJETNO NISTE VEDELI,

da ne maram adrenalinskih športov in da se bojim višine. Vendar kljub temu rada hodim v hribe in skačem v morje.

ZASE BI REKLA, DA SEM,

razumevajoča, strpna, družabna, prijazna.

Tadej Jerman

- Skrbim za razvoj športnih dejavnosti,
- koordiniram uporabo športno-rekreativnih površin,
- skrbim za urejenost večnamenskih športno-rekreativnih površin,
- organiziram preživljanje zimskih in poletnih počitnic mladine v Šmarju pri Jelšah.

O MENI VERJETNO NISTE VEDELI,

da šmarskega narečja ne govorim in ne razumem. Sem namreč Ljubljčan.

ZASE BI REKEL, DA SEM,

marljiv, potrpežljiv, natančen, delaven.

Slavica Lorenčak

Preko programov ZRSZ / program UDM (od maja 2018 do avgusta 2018):

- Skrbim za sprejem turistov in jih vodim po šmarski občini,
- skrbim za promocijo, urejenost in vodenje po srednjeveškem trgu Lemberg.

O MENI VERJETNO NISTE VEDELI,

da sem enkrat šmarskim uradnikom namesto prave kave skuhala cikorijo. (Buoh mi adпусти ta hrih ...)

ZASE BI REKLA, DA SEM,

zanesljiva, prilagodljiva, iznajdljiva in prijazna.

razvoju šmarskega turizma, svetovali pri promociji, društvom pomagali pri pripravi dokumentacije za razne razpise, prisluhnili mladim in poskušali realizirati njihove ideje, športnikom zagotavljali dobre pogoje za njihove treninge in nenazadnje skrbeli za lepo in urejenjo okolico naše občine.

Naj omenimo še to: po novem letu smo pod okrilje Zavoda TŠM prevzeli novo odgovornost – izdajanje občinskega glasila Šmarske novice, ki ga zdaj držite v

rokah. Osveženi in oblikovno in tematsko domiselni mesečnik ureja uredniški odbor, ki svoje delo opravlja več kot odlično.

Dokazali smo, da lahko zadane cilje dosežemo le z dobrim sodelovanjem in medsebojnim spoštovanjem. Zaposleni v zavodu vas vabimo, da nas obiščete, kadar potrebujete kakšno informacijo s področij turizma, športa, mladine in urejanja okolice. Smo uho, oko, pa tudi srce Šmarja. Obiščite nas. Prisluhnili vam bomo.

- Urejam okolico,
- komunalno urejam javne površine v Občini Šmarje pri Jelšah, s poudarkom na cvetličnih gredicah.

O MENI VERJETNO NISTE VEDELI,
da s svojim pihalnikom piham, da se kar kadi po Šmarju. Rožicam pa tudi nič ne škodi.

ZASE BI REKEL, DA SEM,
poštena, dobrovoljna, pozorna, stroga.

- Skrbim za nemoten potek dela urejanja javnih površin,
- skrbim za koordinacijo dela delavcev, vključenih v program javnih del,
- nabavljam material in preverjam vzdrževanje strojev za urejanje okolja.

O MENI VERJETNO NISTE VEDELI,
da sem enkrat tako vneto plesal folkloro, da sem padel z odra. Z odrom je vse v redu, pri folklori pa tudi še vedno plešem.

PRAVIJO, DA SEM,
prijazen, dober poslušalec, zanesljiv sodelavec, ne maram pa hitrih sprememb.

SE JIH ŠE SPOMNITE?
Morda ste nekatere obiskali, morda na njih sodelovali, zagotovo pa se jih boste lahko udeleževali tudi v prihodnje. Nekatere odmevnejše prireditve, ki smo jih (so)organizirali v letu dni.

ZDRAVI, AKTIVNI, ČILI ŠMARČANI v sodelovanju z Občino ŠPJ, september 2017;

1. FESTIVAL GODB IN KULINARIKE TER KUHNA POD JELŠAMI v sodelovanju z Društvom godbenikov ŠPJ in JSKD ŠPJ, oktober 2017;

MINI PLANICA S FRANCIJEM PETKOM, december 2017;

PREDSILVESTROVANJE, december 2017;

PUSTOVANJE IN VALENTINOVA TRŽNICA, februar 2018;

SREČANJE TURISTIČNIH DRUŠTEV PODEŽELJA SLOVENIJE v sodelovanju s Turističnim društvom ŠPJ in Občino ŠPJ, maj 2018;

1. MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL v sodelovanju s Folkl. društ. Jakob Sket Mestinje in JSKD ŠPJ, maj 2018

VINSKI VEČERI V VINSKI KLETI ŠPJ v sodelovanju z društvom vinogradnikov in kletarjev Trta.

- Skrbim za pospeševanje razvoja turizma v Občini Šmarje pri Jelšah,
- pripravljam razvojne programe,
- skrbim za promocijo in prepoznavnost naše občine kot destinacije,
- spremljam javne razpise za pridobivanje nepovratnih sredstev.

O MENI VERJETNO NISTE VEDELI,
da avokado jem trikrat na dan: za zajtrk, malico in večerjo. In ga tudi priporočam.

ZASE BI REKLA, DA SEM,
komunikativna, marljiva, podjetna, zabavna

Hvala lepa za *češnje sredi decembra*

Po predavanju z naslovom Turistični spominki in darila s področja kulinarike in gastronomije v sklopu 18. srečanja slovenskih turističnih društev podeželja sva sedla v šmarsko knjižnico in odprla bogata raziskovalna poglavja etnologa in zaslužnega profesorja

DR. JANEZA BOGATAJA.

V plejadi področij, ki jih raziskuje, od rokodelstva, gastronomije, kulinarike, obdarovanj, šeg in navad pa vse do kulturne dediščine, doživetih odgovorov, le-teh kar ni zmanjkalo.

BESEDILO IN SLIKA Katja Šket

Osrednja tema vašega predavanja – spominek – etimološko gledano izvira iz besede spomin in kaže, da gre za stvar, ki nas bo spominjala na nekoga ali nekaj. Kako Slovenci komuniciramo s temi nosilci spomina?

Spominek je majhna, opredmetena pozornost. Na tem področju zelo zaostajamo. Skoraj nimamo ene duhovite majice s kulinarčnim sporočilom, ki je lahko odličen spominek in promocija naše hrane. Mi smo svetovni prvaki na področju dragih in kompliciranih stvari, ne znamo pa izvajati enostavnih, duhovitih stvari.

Kaj je najpomembnejše pri načrtovanju spominka?

V vsaki še tako slabi stvari so dobri elementi, ampak tiste elemente vidi samo strokovnjak in jih lahko izpostavi. Zato bi morali delati po principu več glav, več ve. Nekdo bi prišel v ta krožek z dobro idejo, nekdo s poznavanjem tehnologije, tretji z obvladovanjem marketinga, v seštevku vseh teh možganov pa bi dobili ven dobro stvar.

Na predavanju ste bili kritični do spominkov, nabiralcev prahu, raznovrstnega kiča, ki se pojavlja od Pirana do Prekmurja.

V velikih količinah se te zadeve izdelujejo na Kitajskem, potem pa se menjujejo samo podnapisi. Videl sem celo štorke s podnapisom Bled. Skratka zelo pereč problem, kjer igra cena zelo pomembno vlogo. Tudi v start-up gibanju manjka ta resor turizma in spominkarstva, kjer vidim možnosti na področju rokodelskih dejavnosti. Temu resorju manjka pomemben preskok iz domačijstva, romantizma, npr. »joj ta pa dela tako lepe sklečke«, v eno podjetniško zasnovano zadevo. Slovenci smo žal veliki individualisti. Okrog po Evropi delajo skupaj celi timi mladih ljudi, komune, združenja in to je fantastično. Na področju rokodelske dejavnosti in spominkarstva pa je pri nas od ideje do končne podobe, embalaže in načina prodaje vse prepuščeno eni osebi, da bo ta več zaslužila. Zanimivo je, da nam turizem raste, te dejavnosti pa stagnirajo.

V junjski številki National Geographica lahko preberemo,

da se človeštvo utaplja v plastiki, da je v morju več plastike kot rib. Je okoljska komponenta lahko povod k bolj odgovornemu razvoju spominkov, nemara tudi k razvoju več kulinarčnih spominkov?

Ne samo da je v morju več plastike kot rib, tudi v hrani je ogromno plastike. V vodah, ki jih kupujejo v plastenkah, in se niti ne zavedajo, kakšne količine plastike zaužijejo s tem. Na področju rokodelske ustvarjalnosti, ki je povezana s spominkarsko dejavnostjo, vidimo, da vstopa vedno več novih materialov. Slovenija ima ta velik adut, da se razlikujemo tudi po gradivih. Imamo naravna gradiva od gline, lesa, slame in nam ne bi bilo treba posegati po raznih cenениh, človeškemu zdravju in psihi negativnih gradivih. Predvsem pri kulinarčnih spominkih je pomembno, kakšna so ta živila in ali res gradimo iz lokalnega in regionalnega, kar je danes v svetovni prehrani glavna smer poleg sezonske prehrane štirih letnih časov. Hvala lepa za česnje sredi decembra v Sloveniji.

Kaj so glavne omejitve pri kulinarčnih spominkih, da še niso ustrezno zastopana?

Najprej ideja in kako je ta ideja izpeljana v oblikovalskem, likovnem, estetskem pa tudi v materialnem smislu, torej kakšno gradivo boš uporabil. Naslednja faza je, kako boš spominek plasiral naprej – prodajne poti in prodajni načini. Če vse to skušamo skoncentrirati v eni sami osebi, hitro »zaglavimo«, ker nismo večši določenega področja. V Sloveniji imamo nekaj uspešnih premikov, kot so znamke Bohinjsko, Dobrote Dolenjske, Okusi Rogle, Srce Slovenije, Geopark Idrija. To so znamke, ki temeljijo na certifikatnem sistemu, in npr. občina Bohinj je poskrbela, da so v začetni fazi, ko je bilo potrebno pridobiti ljudi, da so začeli proizvajati izdelke, zaposlili tudi oblikovalko, ki je bila na voljo, da je ljudem izdelke pripeljala do stopnje, ki omogoča kvalitetno trženje. Sčasoma so ostali spoznali, da je to nujno in ne rišejo sami etiket in obešenk, ampak zato najemajo profesionalne oblikovalce.

Imamo Slovenci svojo kulinarčno formulo? Slovenija ima eno kulinarčno formulo, ki pravi: »Imamo eno jed, ki se na različne načine imenuje. Imamo pa tudi

več različnih jedi, ki imajo isto ime.« Če to formulo razumeš, odpadejo vsi bolni psihiatrični lokalizmi in lokalne interpretacije, ki so zelo značilne. Tudi danes me je ena ustavila, da pri njih ne poznajo okrogle potice. Očitno slabo pozna svoje okolje. To ljudem ne gre v glavo. Če kulinarčno formulo razumeš, potem razumeš, kaj je bistvo slovenske kuhinje. Recimo vaša »erpica« je en tip pogače, ki se imenuje »gerpa«, »jerpa«, »erpica« in jo poznajo na mikroregionalnem področju.

Kako negovati in zaščititi kulinarčno izročilo, če je le-to še komaj kje vidno v svoji pristnosti?

Moramo se odpirati svetu, poznati moramo kulinarčne posebnosti drugih kulturnih okolij, vedeti, od kod te posebnosti prihajajo. Vse to je zelo pomembno. Na drugi strani pa moramo razvijati pogled na svojo lastno prehransko dediščino. To se pravi, če imamo 50 % naše energije usmerjene k čevapčičem in pleskavicam, moramo tudi 50 % energije nameniti promociji svojih stvari. Zelo zgrešeno je, če je v neki restavraciji ali gostilni na jedilnem listu vse pomešano. Natančno naj bo napisano, kaj je ponudba balkanskih jedi iz žara, kaj so značilne jedi ŠPJ in Kozjanskega, posebej naj piše, kaj so značilne jedi Republike Slovenije. Zaradi mene bi tudi v Šmarju lahko imeli blejsko »kremšnito«, zakaj pa ne? Zelo slabo pa bi bilo, če bi bila le-ta edina sladica. Morala bi biti še ena od vaših značilnih pogač in še nekaj. To je logični princip, ki mora biti viden v cenikih, jedilnih listih. Pa še nekaj je zelo pomembno, zgodbe o jedeh. Kako je jed nastala, od kdaj in kje izvira, kako se je razvijala, kdaj so jo pripravljali, jedli, ob kakšnih priložnostih in zvezah. Ali pa govorimo o določeni jedi – to bolj velja za novejšo jedi – iz katerih živil je sestavljena, kje so pridelali krompir ... Npr. tudi če gostišče krompir kupuje v Jagru, napišimo, da je krompir iz Jagra, bomo naredili veliko več, kakor da lažemo, da je krompir domač. Izvornost živil je zelo pomembna.

Počasi in ponekod se nam že svita.

Nobena stvar ne bo ratala z enim projektom ali čez noč. Naši predniki so zelo dobro vedeli, da je kmet posadil drevo za vnuke in pravnuke, da se dobre stvari delajo na dolgi

rok. Danes pa smo v norenju in atomskem hitenju postali nestrpni in mislimo, da vse rata 1, 2, 3. Neka oddaja na slovenski televiziji je, kjer herojsko adaptirajo stanovanje v 4 dneh. Zelo negativno. Predvčerajšnjim pa je voda noter tekla in so se stene podirale.

“

Globalizem je največji rak sodobnega življenja, največji bič človeštva na vseh področjih.

Gre za super, turbo instant koncept.

Ja, globalizem je največji rak sodobnega življenja, največji bič človeštva na vseh področjih. Od kulinarike, do daril, če samo izpostavim področji, o katerih sva danes govorila. Slovenija je obsedena z burgerjem. Zakaj nas ne obsede kaj drugega? Nobena stvar ne rata čez noč in brez intenzivnega prizadevanja in združevanja različnih pogledov. Slednje pa nam gre zelo slabo.

Leta 2006 smo dobili Strategijo gastronomije Slovenije, strokovno usmeritev, ki govori o gastronomski razpoznavnosti, izobraževanju, promociji in kulinarični piramidi. Kaj je to kulinarična piramida?

Kulinarična piramida je metodični pristop, ki omogoča, da iz množičnosti nekega pojava, v tem primeru gastronomske kulture, pridemo do sistematičnosti tega pojava, to je 24 gastronomskih regij, in v vrhu piramide do reprezentativnosti tega pojava. Če vidite knjigo, ki ima na naslovnici zelnato glavo, vrč piva in klobaso, veste, da je to nekaj na temo nemške kulinarike. Če vidite poster s pico, mocarelo, je to Italija. Če vidite tri vrste kaviarja, gre za Rusijo. Do tega izbora se pride s pomočjo kulinarične piramide in tako smo postavili vrh slovenske razpoznavnosti. Zanimivo je, da se letos pripravljajo že tretji katalog kulinarike in tuji turisti najprej razgrabijo kataloge s kulinarično vsebino. Nekdo iz turističnih vod me je vprašal, katere jedi bomo letos dali na naslovnico kulinaričnega kataloga.

Ponorel sem, ker ne razume strategije. Mi bomo dali iste jedi, kot smo jih dali leta 2006. Kako pa bodo fotografirane in oblikovane je stvar novega oblikovanja, jedi pa bodo iste in slogan ostaja isti – okusiti Slovenijo. No, ta primer ilustrira, kako so zadeve razumljene pri nas.

Je pa res, upam si trdit, da je to ena redkih strategij v zgodovini Slovenije in slovenskega turizma, ki se je takoj po nastanku začela uresničevati. Veliko je bilo moje osebne trme in vztrajanja.

Slovenija želi postati Evropska gastronomska regija 2021 pa tudi gastronomija naj bi bila vodilna tematika v promociji slovenskega turizma. Svetle zvezde, kot je Ana Roš, pa pravijo, da vsi njeni napor niso dovolj.

Imamo enih 10 dobrih kuharjev, nisem prevelik zagovornik ene same osebe. Zelo dobro je, da smo tudi mi imeli nekoga s krono, počasi tudi Michelin prihaja v Slovenijo. A bistveno je, da smo vedno in povsod tako dobri, kot da bi imeli 5 Michelinovih zvezdic. Če jih dobimo, toliko bolje, ne sme pa biti to naše glavno prizadevanje. Zelo smo ponosni na to, da je bila Ana Roš izbrana za najboljšo kuharico na svetu, ampak vse kuharice v Sloveniji bi se morale čimprej približati kvaliteti Ane Roš, ne samo z načinom kuhanja, ampak z načinom razumevanja, razmišljanja. To je bistveno.

Razvitih imamo nekaj področnih gastronomskih znamk Bohinjsko, Dobrote Slovenije, Okusi Rogle, Srce Slovenije ... Bi bilo smiselno vnesti še kakšno?

Prav gotovo zaostaja SV del Slovenije, se pravi Štajerska, Prekmurje, Prlekija, Slovenske gorice, Haloze, Bizeljsko in Kozjansko bi se morali bolj razvijati in se postaviti na višjo raven. Na drugi strani pa je veliko besed o primorski kulinariki in kraških jedeh. Kaj pa je to? Veliko govora o kraškem pršutu, ki je eden zelo povprečnih pršutov. Nimamo dovolj trdne osnove za pršutarstvo, prašiče uvažamo. Skratka, več kot polovica Slovenije še čaka, da dobi take znamke. Res pa je, da to ne more biti delitev nekih znakov kar tako, da bo lokalni predsednik turističnega društva v komisiji pa ena učiteljica in gostinec. To mora biti strokovna komisija, s certifikatnim sistemom in natančnimi pogoji, s

točkovnikom. Resen pristop je potreben za uspešno znamko.

Katere jedi bi lahko promovirali v Šmarju pri Jelšah?

Najprej bi bilo potrebno narediti raziskavo za šmarski konec o vseh jedeh, ki jih tukaj ljudje uživajo in poznajo, tudi tistih, ki so jih že malo pozabili. Nato pogledati, koncentracija katerih je največja in če imajo domovinsko pravico, da so značilne za to kulturno-geografsko področje. Na tem je treba graditi naprej. V tem trenutku ne upam nič omeniti, ker je to slabo raziskan del. Zagotovo se pojavljajo "jerpica", "korenjevec", "mlinčevka". "Mlinčevka" je lep primer pogače, to ni potica, ampak ima ime potica. Tega mnogi ne razumejo. "Mlinčevka" sodi v kategorijo pogač, to je zloženka ali zidana potica. Lokalni izrazi pa so vsi pravilni. Prav pogače so velika neizkoriščena priložnost celotne SV Slovenije. Tukaj je doma kultura žit, poljedelska kultura. Na tem bi bilo potrebno graditi. Vsaka vas ima že picerijo, zakaj pa nimamo gibančrije? Če dva dni prej ne telefoniraš, ko greš na ta konec Slovenije, ne dobiš pogače! Imamo vinske ceste, na katerih gledaš nemogoče pobarvane fasade in zaprte kleti, vinskih kraljic pa za celo monarhijo. To smo papagajsko prekopirali iz tujine. Ni treba, da vsako neumnost, ki jo vidimo čez mejo, prekopiramo in prenesemo v naš kulturni prostor. Tam je dobro, ker je to njihova kultura. Glave je treba skupaj stakniti in ugotoviti, kaj lahko originalnega, svojega ponudimo.

Formula za »cedenje slin« pa je vaša monografija Potice iz leta 2013, kjer nazorno in sistematično obdelate motiv potic in raznovrstnih perspektiv. Poučno, kritično in mestoma šaljivo branje opremljeno z risbami in fotografskim materialom. Kaj je lahko boljšega kot tako darilo – kalorično bogato, a ne redi.

O vsaki jedi, če napišemo knjigo, kdorkoli jo napiše, je to lahko primerno darilo. Seveda če je knjiga primerno oblikovana in s kvalitetno vsebino.

Kdaj se lahko nadejamo, da se bo slovenska potica pridružila kranjski klobasi z zaščitenim geografskim poreklom?
Vloga za zaščito slovenske potice čaka

razgrnjena v EU in vsaka članica ima možnost, da vloži določen ugovor v roku šestih mesecev. Če ugovora ni, potem na naslednjem zasedanju Evropske komisije potrdijo zaščito slovenske potice in je zadeva rešena. To je najbolj idealna pot. Za potico pa vedo, imamo odlična historična pričevanja, konkretne vire. Imamo Primoža Trubarja, Valvasorjev zapis o potici, kar so dovolj težki argumenti, da lahko z optimizmom gledam. Kdaj bo to? Prej kot v letu dni zagotovo ne.

Poleg knjig pogosto podarjamo tudi vino. Pred 25 leti ste zapisali, da ne premoremo dobrega darilnega seta vin treh slovenskih vinorodnih dežel. Še vedno ga ni najti. A vaših knjig ne berejo pravi ljudje?

Vzroka sta dva. Prvi je res ta, da pravi ljudje ne berejo pravih knjig (smeh). Drugi pa je ta, da pravijo "spet nam Bogataj teži".

"Veliko težite." Pregled vašega opusa se zdi že skoraj nečloveški. Kako lahko zmore to ena sama oseba? Ne upam si reči točnega števila, 1531 zadetkov piše na Cobissu, od tega čez 80 knjig.

To je zato, ker imam skrajno disciplino in red. Slovenija je postala zelo površna in v naši državi je zelo veliko približkov in podobnega. Jaz pa sem do samega sebe zelo discipliniran, imam red, strogo se držim urnika, nikoli ne zamujam. Časa imamo ljudje ogromno. Danes pravijo ljudje, da ni služb. Služb res ni, ampak dela je pa ogromno, to je moje vodilo. Potrebno je izkoristiti vsak čas. Npr. danes sem posnel čez 50 posnetkov tukaj v Šmarju in ko bom prišel domov, bom vseh petdeset posnetkov opisal, jim dal številko in jih dal v dokumentacijski sistem. Lahko bi rekel, da bom to naredil čez pet dni, ampak to bi mi že podrlo sistem. Glede moje publicistične dejavnosti pa je tako, dva načina sta – ali se lotiš pisanja ene knjige in začneš vse od začetka ali pa, ko si mlad in vitalen, začneš polniti neko dokumentacijo, ki se ti skozi desetletja napolni. Potem vstopaš v to dokumentacijo in iz nje črpaš. Seveda pa skušam slediti tudi tekočim dogodkom.

Zdi se, da tudi upokojitev dobro dene Bogatajevi radoznalosti?

Najbolj sem se bal, da me boste vprašali,

kdaj sem se upokojil, ker ne vem letnice. Vem samo, da je bila sredo. V četrtek sem vstal ob isti uri kot v sredo. Še vedno uporabljam torbo in delam naprej, dokler bom lahko. Ne maram govoriti, kaj pripravljam, ker to nikoli ni dobro, razen ko je tik pred zdajci. No, trenutno sem oddal besedilo za knjigo ponudbe Republike Slovenije kot gastronomske regije Evrope. Pripravljam monografijo o reki Krki na Dolenjskem, kjer sem bil prvič zaposlen in pisal magisterij o mlinarjih in žagarjih. V načrtu je tudi razširjena izdaja Okusiti Slovenijo, v štirih knjigah za štiri regije.

Ob tem še delujete kot mentor za podiplomske študente?

Seveda, to je zelo zaželeno. Ko sem odšel s faksa, sem dobil naziv zaslužnega profesorja in so mi ponujali pisalno mizo. Sem jim rekel, naj jo kar dajo mladim, da je ne rabim, ker bom v knjižnici, med študenti. Rabim prostor za računalnik in za dve knjigi. Vrnili sem ključ in vse. Adijo, z Bogom, gotovo! Jaz nimam teh težav, oni so z eno nogo v "trugi", z drugo pa še na faksu. Mislijo, da se bo svet podrl. Ne, mladi morajo iti naprej. ■

**Poletje
JE ČAS ZA
zabavo!**

65 LET RADIA

VELIKA ZABAVA
ŠTEVILNI GLASBENI GOSTJE

ŠMARJE PRI JELŠAH
PETEK | 31. AVGUST | 17:00

www.stajerskival.si

**93,7
87,6
MHz**

**ZAVOD TŠM
ŠMARJE PRI JELŠAH
PARTNER**

ŠTAJERSKI VAL ♥

ZA ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU SO NEKOČ SKRBELI V SOKOLSKIH DRUŠTVIH

Mateja Žagar, bibliotekarka, DOMOZNANSKI ODDELEK KNJIŽNICE ŠMARJE PRI JELŠAH

Sokolstvo se je v Sloveniji razvilo v drugi polovici 19. stoletja iz čitalnic, ki zaradi napredka v razvoju družbe niso več ustrezale družbenim potrebam. Sokolska društva in čete so spadala pod sokolska okrožja imenovana župe, katerih organizacijo je vodila Slovenska sokolska zveza. Društva iz sokolskih žup so se družila na sokolskih zborih imenovanih zlet. Njihovo druženje je pomenilo ohranjanje narodne zavesti in krepitev telesa in duha. Pod motom "Zdrav duh v zdravem telesu" so gojili sokolsko telovadbo v skupinah moških, žensk in podmladka. Poleg telovadbe in drugih športnih panog so se družili tudi ob petju in prirejanju gledaliških predstav, veselice na zletih pa so spremljale godbe in tamburaši.

USTANOVITEV SOKOLSKEGA DRUŠTVA ŠMARJE PRI JELŠAH LETA 1920

V Šmarju se je pred vojno odvijalo pestro kulturno življenje. Delovalo je Tamburaško društvo Struna, tržani so se družili ob plesu in glasbi v Šmarski čitalnici, prirejali so številne burke in igre. Franc Jurkovič je leta 1873 uvedel telovadbo v ljudsko šolo, vodil je tudi mešani pevski zbor. V letih po prvi vojni se je vsestransko zanimanje za druženje povrnilo in pokazalo, kako potreben je bil Sokol za Šmarje, saj se mu je ob ustanovitvi 1. januarja 1920 pridružilo kar 40 članov. Največje zasluge za ustanovitev sta imela Juro Cerovšek, ki je bil prvi starosta društva, in Ferdo Pustek (Anton Stupica). Ostali ustanovni člani so bili načelnik Franc Bevc in odborniki dr. Ivan Zabukošek, Oton Štepic, Ivan Habjan, Oton Tančič, Edvard Legvard in Anton Krečmar. Telovadno orodje, ki so ga postavili v sokolsko dvorano pri Habjanu, so dobili od Celjske sokolske župe, ki je bila prepričana, da se bo mladi Sokol pod vodilom "Krepimo se!" uspešno razvijal v ponos celega okraja (Nova doba, 1920, št. 3, str. 2). Leta 1924 se je društvu priključil še prosvetni odsek, kjer so se ukvarjali z gledališčem in glasbo. Leta 1932 je bila ustanovljena tudi šmarska Sokolska godba pod taktirko kapelnika Slavka Ciglencekega.

OKROŽNI SOKOLSKI ZLET V ŠMARJU PRI JELŠAH LETA 1922

Iz društev Celjske sokolske župe so se 25. junija 1922 bratje in sestre Sokoli z jutranjim vlakom odpravili na prvi zlet v kraj, kjer se je ustanovil novi člen sokolske verige. Na lepo okrašenem šmarskem kolodvoru je sokolstvo pričakovala tisočglava množica. Domače sokolsko društvo s svojim naraščajem je bilo postavljeno v vrstah, za red so skrbeli vrli šmarski gasilci. Po kratki dobrodošlici staroste šmarskega društva dr. Šandorja Hrašovca je množica v mogočem sprevodu pod staroslavnim celjskim sokolskim praporom odkorakala skozi trg na telovadišče. Na čelu spreveda so bili na konjih fantje iz Šentvida, ob spremljavi zvokov celjske železničarske godbe so sprevod burno pozdravljali gledalci in ga obsipavali s cvetjem. Bogato okrašene hiše v trgu so imele razobešene trobojne zastave. Povorka se je ustavila pred Habjanovo gostilno, kjer je dr. Hrašovec v svojem govoru opisal zgodovino nastanka sokolske misli v Šmarju in še enkrat zaželel dobrodošlico obiskovalcem iz sosednjih društev. Drugi del srečanja je potekal na telovadišču, ki ga je dal društvu velikodušno na razpolago šmarski trgovec Josef Wagner. Sokolski nastop je z velikim zanimanjem spremljalo kar 2000 gledalcev, posebno veliko kmečkega ljudstva.

Šmarski sokoli, moški, ženske in naraščaj, so se izkazali z vzorno telovadbo, še posebej na orodjih, kar je med gledalci vzbujalo posebno odobravanje in občudovanje. Po nastopu je zarajalo in zaplesalo celo Sokolstvo z občinstvom vred sokolski kolo. Za lačne in žejne so na prijetni domači zabavi poskrbele šmarske gospe in gospodične. Za udobno in brezhibno prevažanje številnega občinstva pa je poskrbela uprava rogaške železnice. Celjska sokolska župa je ocenila šmarski sokolski zlet za "zlat list v vencu uspelih nastopov Celjske sokolske župe" (Nova doba 1922, št. 2, str. 3).

25. 6. 1922, SOKOLSKI ZLET V ŠMARJU

- 1 Domače sokolsko društvo s svojim naraščajem pričaka goste iz Celja na kolodvoru v Šmarju.
- 2 Prihod na železniško postajo v Šmarje.
- 3 Vaje članic na telovadišču.
- 4 Vaje članov na telovadišču.
- 5 Vaje gojenk in naraščaja na telovadišču.
- 6 Člani Sokolskega društva v sokolskih uniformah.

KORENINE — ŽILAVE, A ŠE KAKO ŽIVE ŽIGA PLANINŠEK

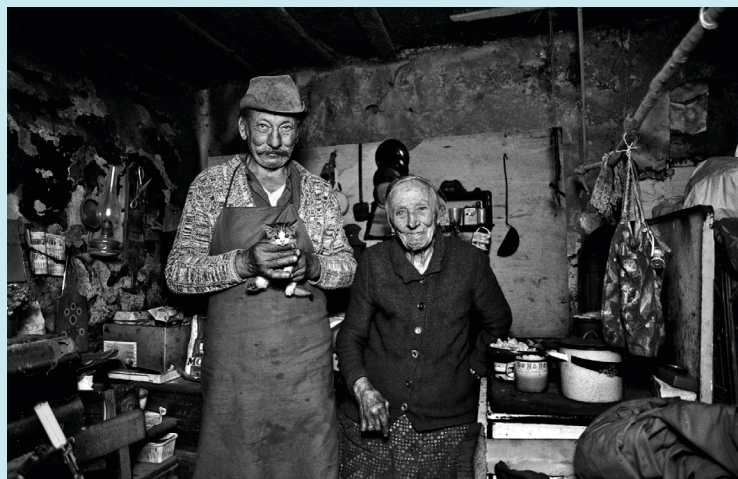

Poplavljeni smo s fotografijami. Nedvomno bolj kot smo bili kadarkoli poprej. Nепrestano beležimo, ustvarjamo spomine in jih instantno delimo z drugimi. A med vso množico se kaj kmalu zgodi, da zaradi prenasičenosti vse podobe prehitro zbežijo izpred naših oči. Zdi se, da se redkokatera podoba še povzdigne do te mere, da bi v naši zavesti lahko povzročila kaj več kot le to, da opazimo motiv. Fotografija tako preprosto izgubi možnost, da bi se vpisala v naš spomin za dlje kot le nekaj trenutkov.

Vendarle pa lahko v vsej množici vselej najdemo fotografije, ki pa so tega zmožne. Prav take nam je na ogled postavil celjski fotograf **VINKO SKALE** z razstavo poimenovano **KORENINE**, ki je na ogled v našem kulturnem domu. Preprost, zgovoren naslov kot motivi in ljudje, ki so že skoraj pozabljeni. Ime tako spomni na preteklo, na vse, kar počasi izginja, kar pogosto spregledamo. (Metaforično tudi na korenine drevesa ne mislimo veliko, če jih ne vidimo, kajne?) Ujeti bežeč čas – to je ena izmed temeljnih nalog fotografije, ki je prestala vso obdobje, odkar ta medij sploh obstaja. Skale je izpolnitev te naloge v svojem opusu videl v ljudeh s Kozjanskega. Na obronkih vasi, po gričevnati pokrajini, ki je zarezana v našo polpreteklo zgodovino, še namreč vztrajajo posamezniki, ki živijo majhna življenja, prepredena z revščino in ukrojena s trpljenjem. Živijo. Ne izmikajo se življenju in ne kremžijo se ob preprekah. Skaletu je uspelo na film prenesti te "korenine", te vztrajajoče obraze vane vsega hudega.

Ob tem bi človek pričakoval, da bodo portretiranci ljudje, ki so zavrgli vsako trohico upanja, ki sebe dojemajo kot manjvredne, ki se pritožujejo, ki so vdani v svoje bedne usode. Pričakoval bi, da bodo to fotografije, ki bodo samo klicale po usmiljenju. Fotografije pa so polne življenjskosti tam, kjer bi jo najmanj pričakovali. Ljudje s portretov življenje jemljejo takšno, kot je, cenijo tisto malo, kar posedujejo. Razpadajočo kočo, umazano pohištvo,

domačo mačko in predvsem drug drugega, kar izdajajo s prešernimi nasmehi na obrazih. Spoštujejo svoja življenja. Seveda so v opusu tudi fotografije, ki posredujejo predvsem vso nemoč in surovost življenj portretirancev ter s tem odslikavajo resnično bedo in tako z vso surovostjo opozorijo na razmere, ki v najbolj odmaknjenih predelih naše pokrajine marsikje vladajo še danes, čeprav si pred tem tolikokrat še tako brezskrbno zatiskamo oči. Z namenom da, kot tudi vse ostale, povsem naturalistično in nevsiljivo prikazujejo realnost teh ljudi. Avtor namreč ni uporabil nobenih olupšav ali trikov, omeniti je potrebno tudi, da so vse fotografije nastale v analogni tehniki, torej na filmu, in jih je avtor tudi lastnoročno razvil ter na ta način nadziral celoten proces nastajanja. Posebej pomembno pa je tudi dejstvo, da so fotografije nastajale od 80-tih let pa vse do lanskega leta. Zanimivo pa je, da se to na nobeni zares ne izrazi. Razlog za to je preprost, brezčasne so. Vsaka nosi svojevrstno sporočilo gledalcu. Kot tih opomnik na to, kako malo je zares potrebnega za življenje. Da je včasih potrebno ceniti prav to malo, še posebej v času, ko neprestano hlepimo, pa čeprav še sami ne vemo vedno, kaj nam bi sploh še prišlo prav. Tako hitimo naprej, v upanju da nam bo v tem divjanju odkrito tisto, kar tako iščemo. Ne ustavimo se. Skaletove fotografije pa nam ponudijo redko možnost, da lahko naredimo prav to. Se ustavimo. Da se znova zavemo. Da neodvisno od časa v katerem živimo, vselej dopuščamo krivico ter da se ozremo po obrazih ljudi na fotografijah. Morda pa vzremo koga, ki nam je znan in ob tem začutimo zadovoljstvo, ker je avtor prenesel podobo, ki bi se sicer izgubila, na fotografijo. Ohranjamo spomin iz preteklosti, da lahko cenimo sedanjost in načrtujemo našo prihodnost.

POGOVOR GENERACIJ

PRIPRAVILI Marija Šilec, Monika Čakš

ANJA VREČKO in AMADEJA KOS sta sodelovali pri nastanku raziskovalne naloge *Turizem v Šmarju pri Jelšah. Prva kot mentorica osnovnošolkam, druga pa kot ena izmed avtoric. Raziskovalno nalogo najdete tudi v šmarski knjižnici. Turizma se vedno znova dotikata tudi kot njegovi uporabniki.*

BORIS ZAVRŠNIK je del svoje poklicne poti namenil delovanju na turističnem področju. Bil je dolgoletni direktor Atomskih toplic, danes Terme Olimia v Podčetrtku. Pripomogel je k rasti in razvoju celotnega kompleksa in tako prispeval velik kos k mozaiku o uspehu, ki ga vidimo danes.

Kakšen pomen nosi beseda turizem?

BORIS: Zame je turizem brezmejna dobro založena samopostrežna trgovina (v prenesenem pomenu), v kateri si kupec (turist) izbere, kar želi. Obenem je zmožen in pripravljen storitve plačati, da poteši svoje želje, hotenja in pričakovanja. S tem zadovolji tako sebe kot tudi prodajalca (ponudnika).

ANJA: Meni osebno beseda turizem pomeni raziskovanje, potovanje, odkrivanje nečesa novega.

V strategiji trženja slovenskega turizma je med drugim narediti Slovenijo za butično destinacijo. Kako v tej smeri prebuditi naše podeželje?

BORIS: Vsekakor smo premajhna destinacija za masovni turizem, saj okolje tega ne bi preneslo v nedogled. V smeri butičnega turizma je treba prebujati potencialne ponudnike, ki bodo s pristnostjo in svojo ponudbo vzbudili zanimanje obiskovalcev. Ti so naveličani udobja in si želijo sprostitve iz vsakodnevnih stresnih situacij. Pripravljeni so poskusiti del vsakdanjega življenja in preprostost z vsemi posebnostmi, prednostmi in pomanjkljivostmi.

ANJA: Ker se butični turizem osredotoča na posameznika, pri čemer je ključni osebni pristop, neposredna komunikacija in intenzivna doživljajska izkušnja, so naša podeželja v ospredju. Butični turisti si želijo personaliziranih doživetij, ne generičnih turističnih programov. Svoj čas si želijo preživeti čim bolj kakovostno, intimno in brez prilagajanja svojih interesov. Naše podeželje se v vseh izraženih potrebah butičnega turista že prebujata. Skušamo biti inovativni in ustreči posameznikom, ki nas obiščejo. Čaka nas še veliko dela.

Kakšno mnenje imate o turističnem povezovanju z okoliškimi turističnimi ponudniki in do kod naj bi ta okoliš segal za uspešen razvoj turizma pri nas?

BORIS: Brez povezovanja pri današnji mobilnosti ne gre. Ne smemo pa si postavljati meja. Iz nekega institucionalnega generatorja turizma

bi bilo treba plesti mreže, ki so med seboj močno povezane. Te ponujajo neomejene možnosti za turiste, da doživijo raznolikost ponudbe, obenem pa zadovoljijo ponudnike in potencialne ponudnike. Slednji bi prišli do spoznanja, da je tudi za njih dosegljiv kos bogate turistične pogače.

ANJA: Turistično povezovanje okoliških ponudnikov je za razvoj turizma pri nas potrebno. Le tako lahko obiskovalcem ponudimo vso pestrost naše turistične ponudbe. Okoliš turističnega povezovanja bi tako moral segati po vsej naši občini. Le tako jo lahko turistično predstavimo v vsej svoji veličini.

Kaj je po vaše ključno za doprinos k turizmu v naši občini?

BORIS: Vsekakor bi morali določiti nosilca turizma, ki bi pripravil kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno strategijo izhajajočo iz posebnosti in prednosti v občini in preko meja občine. S promocijo je treba izpostaviti značilnosti, zanimivosti in edinstvenosti. Izkoristiti je treba tudi človeške vire, ki imajo znanje, izkušnje in željo po razvoju.

ANJA: Večkrat je že bilo izpostavljeno, da smo turizem tudi ljudje. Vsekakor je za doprinos k turizmu v naši občini prispevala tudi inovativnost, želja po več in povezanost ljudi med seboj. Turizem vsekakor ni delo za eno samo osebo, pač pa za celotno skupnost.

Kaj je vam kot turistu pomembno, ko obiščete določeno turistično destinacijo?

BORIS: Pomembno mi je predvsem, da se vprašam, kaj si želim. Nato razmislim, da bom z ustrežno ceno izpolnil svoja pričakovanja, želje in zahteve. Bodisi po nastanitvi ali kateri drugi aktivnosti, ki si jih želim in sem jih pripravljen tudi plačati.

AMADEJA: Kot turist v nekem kraju mi je pomembno, da se počutim sproščena, zaželen in seveda dobrodošla. Rada imam, da je kraj čist in urejen, da so v samem kraju dobro označene znamenitosti, poti do njih, sprehajalne steze in podobno.

Rokovo poletje – vrhunska glasba in prijetno druženje

Za nami so trije od šestih koncertov letošnjega Rokovega poletja. Po tem ko sta nas zakonca Andreja Zakonjšek Krt in Primož Krt skoraj dobesedno ponesla pod nebesni svod – koncert je namreč potekal s pevskega kora – so nam kvartet Accademia in Jurij Hladnik pokazali izjemno zanimivo kombinacijo glasbil – godala in klarinet – ter z njo navdušili poslušalce. V krajšo počitniško pavzo nas je v ritmičnem džeza zazibal Jazz TAPestry trio s karizmatično hrvaško pevko Lelo Kaplowitz.

Dogodke letošnjega cikla koncertov je do zdaj obiskalo že več kot 200 obiskovalcev. Ti se po koncertih radi zadržijo ob domači pogači, kapljici vinarja večera in v prijetnem kramljanju z vrhunskimi glasbeniki, ki se po nastopu pridružijo občinstvu. Koncerti Rokovega poletja tako niso le vrhunski glasbeni, pač pa tudi

družabni dogodki, ki že sedmo sezono sooblikujejo poletni utrip v naši občini.

Drugi del Rokovega poletja bomo začeli s koncertom v muzejskem atriju 17. avgusta ob 20. uri, ko bo nastopila mlada slatinska umetnica, ki z vse opaznejšimi dosežki stopa na pot vedno bolj prepoznavne in priljubljene pevke. Špela Došler bo zapela ob klavirski spremljavi svojega očeta Edija Došlerja, s kitaro pa jo bo spremljal Luka Turk, doma iz Laš pri Mestinju. Zadnja dva koncerta bosta ponovno v cerkvi sv. Roka. 23. avgusta bomo prisluhnili kvartetu klarinetov Claritet, ki se s širokim izborom s svojega repertoarja znajde v vsakem okolju. 15. septembra pa bomo Rokovo poletje 2018 sklenili v velikem slogu z Zagrebskim komornim orkestrom, s katerim bodo eno najbolj priljubljenih baročnih glasbenih del *Štirje letni časi* Antonija Vivaldija zaigrali mladi solisti violinisti, ki za ta večer pripravljajo še dodatno presenečenje. Zaključni koncert Rokovega poletja 2018 lahko razumemo tudi kot uvod v jesensko praznovanje ob

40-letnici osrednje kulturne ustanove v naši občini. Vabljeni, da praznujete skupaj z nami!

Vlasta Kramperšek Šuc

Solo klarinetist Jurij Hladnik in godalni kvartet Accademia. FOTO: ARHIV MUZEJA BAROKA

Novo čezmejno sodelovanje

Razvojna agencija Sotla je bila v prejšnji finančni perspektivi nadvse uspešna pri pridobivanju sredstev na projektih čezmejnega sodelovanja in to prakso nadaljuje tudi v tej perspektivi. V okviru 3. roka javnega razpisa Program sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška je namreč pridobila kar dva nova projekta, ki jih bo v prihodnjih 30 mesecih izvajala na območju Obsotelja in Kozjanskega.

Na razpis je bilo prijavljenih 88 projektov, vlog. 63 je bilo administrativno ustreznih in upravičenih projektov, na koncu pa je bilo odobrenih 17 projektov. Nadaljnjih 7 projektov je bilo odloženih, 39 projektov pa je bilo zavrnjenih.

Razvojna agencija Sotla kot koordinator projektov aktivnosti na slovenski strani sodeluje pri 2 projektih v okviru prednostne osi 2: Ohranjanje in trajnostna raba naravnih in kulturnih virov (specifični cilj 2.1: Aktivno ohranjanje dediščine preko trajnostnega turizma). En projekt tematsko pokriva razvoj kolesarskega in konjeniškega turizma (RIDE&BIKE II), medtem ko drugi nadgrajuje ponudbo vinskih cest. V slednjega je aktivno vključena tudi Občina Šmarje pri Jelšah, zato nekaj več besed o sami vsebini projekta.

PROJEKT IN CULTURA VERITAS

V projektu sodeluje šest partnerjev, trije iz vsake strani meje. Ob RA Sotla v projektu kot partner na območju Obsotelja in Kozjanskega sodeluje tudi Občina Šmarje pri Jelšah, za katero bo vključevanje v čezmejne aktivnosti novost. Obe vključeni čezmejni regiji sta znani po vinorodnih območjih z dolgoletno vinogradniško in kletarsko tradicijo. Glavni cilj projekta je promocijsko povezati vinske ceste na

slovenski (Šmarsko-virštanjanska vinska turistična cesta) in hrvaški strani (vinske ceste v Zagrebski županiji) za izvajanja projekta. V projektu želijo partnerji vzpostaviti inovativno turistično destinacijo, ki bo povezala kulturno in nesnovno dediščino ob vinskih cestah.

Za razvoj destinacije so predvidena tudi vlaganja v infrastrukturo za obiskovalce na izbranih lokacijah dediščine. Tako bo Občina Šmarje pri Jelšah dodatno opremila Šmarsko vinsko klet, uredila del Skazove hiše ter na štirih lokacijah po občini postavila sodobne »pametne« klope in »turistomate«, kjer bodo lahko turisti prejeli več informacij o čezmejni destinaciji. Ostale aktivnosti projekta so povezane z digitalizacijo turistične ponudbe ob vinskih cestah, s predstavitvami na mednarodnih sejmi in promocijo v medijih ter z izobraževanjem ključnih ponudnikov/deležnikov ob vinskih cestah.

Anita Čebular

16. TURNIR ZA POKAL JAKOBA SKETA (FOTO 1)

Člani ŠD Mestinje smo 14. julija organizirali že 16. tradicionalni turnir v odbojki na mivki za pokal Jakoba Sketa, ki je tako po udeležbi ekip, kot po nagradah tekmovalcev eden najbolj kvalitetnih turnirjev v naši okolici. Letošnjega turnirja se je udeležilo osem ekip – četvork iz različnih koncev Slovenije in okolice našega kraja. Spremljali smo kar 16 zanimivih tekem, najprej v predtekmovanjih, nato v polfinalnih tekmah in še končne odločitve za 3. in 1. mesto. Prvo mesto je osvojila ekipa **POTETUHI** iz Šentjurja, drugo mesto je osvojila ekipa **FIDERŠEK/ZORIN**, sestavljena iz domačih igralcev, tretje mesto pa ekipa **ŠD PRISTAVA ŠKETOVA GORCA**.

Aleš RATEJ, Predsednik ŠD Mestinje

17. MARATON "DAN NA KOLESU" (FOTO 2)

ŠD Mestinje je že sedemnajstič zapored organiziralo kolesarski maraton »Dan na kolesu« s startom pred Domom krajanov in gasilcev v Mestinju, kamor smo uspeli privabiti skoraj trideset kolesarjev. Udeleženci so prevozili 48 kilometrov dolgo pot, ki je vodila skozi Kostrivnico, nadalje po slatinski obvoznici, čez Sveti Florjan do vmesnega cilja – Doline Winettou v kraju Stoperce – ter do vrnitve nazaj v Mestinje po isti poti. Bolje pripravljeni kolesarji so za približno 24 km dolgo pot (1. etapa) potrebovali nekaj manj kot eno uro (najhitrejši celo dobrih 40 minut). Kar nekaj kolesarjev se je odločilo za podaljšanje 1. etape v skupni dolžini 37,5 km.

Marko Bobek, Vodja kolesarske sekcije ŠD Mestinje

ŠAHISTI Z DRUGIM MESTOM ZAKLJUČILI ŠAHOVSKA TEKMOVANJA (FOTO 3)

Učenci OŠ Šmarje pri Jelšah, ki svoje znanje poglobljajo v šmarskem šahovskem klubu, so se vse leto udeleževali šahovskih turnirjev Štajerske kadetske lige 2017/18 v organizaciji ŽŠK Maribor. Na desetih srečanjih so pokazali ogromno znanja, z visokimi uvrstitvami zbirali točke in na koncu **med 53 sodelujočimi šolami osvojili 2. mesto**. Izjemen rezultat je dosegla tudi četrtošolka **ULLA MUZEL**, ki je med dekletih do 12 let osvojila tretje mesto. Osnovna šola in klub že več let tvorno sodelujeta in tako učencem omogočata sodelovanje na šolskih, področnih in državnih tekmovanjih. Z doseženimi rezultati so mladi šahisti ponovno dokazali, da sodijo med najboljše v svojih kategorijah.

Monika Javornik

ATLETSKA OLIMPIJADA (FOTO 4)

Šolska športna tekmovanja za nižjo stopnjo smo tudi v letošnjem šolskem letu zaključili z atletsko olimpijado, ki smo jo izpeljali na atletskem stadionu pri šoli. Tekmovali so učenci in učenke 4. in 5. razredov centralne šole in podružnic. Najboljši posamezniki so prejeli medalje in priznanja ter povabilo v šolsko ekipo za regijsko tekmovanje. Na stopničke so stopili: deklice: 1. **TJAŠA POTOČNIK**, 2. **DAŠA GORUČAN**, 3. **HANA ROMIH** dečki: 1. **MATIC PRAH**, 2. **AŽBE OSEK NEŽMAH**, 2. **MATEVŽ PEZDEVŠEK** Regijskega tekmovanja v Rogaški Slatini se je udeležilo osem učencev. Prvo mesto je osvojila Tjaša Potočnik, peto pa Matic Prah. Ekipno so deklice dosegle 2. mesto.

Boris Emeršič

1. FOTO: ARHIV ŠD MESTINJE

2. FOTO: ARHIV ŠD MESTINJE

3. FOTO: ARHIV ŠOLE

4. Matic, Ažbe in Matevž (najboljši med dečki) – in Tjaša, Daša in Hana (najboljše med deklicami) na stopničkih FOTO: ARHIV ŠOLE

ŠD Šmarje pri Jelšah vas vabi na

15. ŠMARSKI KOLESARSKI MARATON V NEDELJO, 5. AVGUSTA

Udeleženci bodo lahko prekolesarili 4 različno dolge proge, in sicer:

- **VELIKI MARATON 66 KM,**
start ob 10.00 pred gasilskim domom;
- **SREDNJI MARATON 42 KM,**
start ob 10.10 pred gasilskim domom;
- **MALI MARATON 22 KM,**
start ob 10.20 pred gasilskim domom;
- **MINI MARATON 1 KM,**
start ob 9.50 pred gasilskim domom.

Prijave so možne na dan prireditve od 8.00 do 10.00 na startno-ciljnem prostoru pred gasilskim domom v Šmarju pri Jelšah ali s prijavnico, ki jo lahko prejmete po pošti.

Štartnina znaša za odrasle 15 eur, za imetnike olimpijske kartice 12 eur, za družine nad 5 oseb pa 12 eur.

Dodatne informacije: Robert Šramel (051 655 042)

Kmetijska zadruga Šmarje
Rastemo z zemljo

KAŠČA.
SE SPLAČA!

kašča
ŠMARJE

lokalno in domače

Pri nas ga lahko
natočite sami.

LETNA LIGA MALEGA NOGOMETA ŠMARJE LESTVICA PO 7. KROGU

(mesto, ekipa, št. točk)

1. BAR MARE&MAGNUM LOGISTIKA, 27
2. ŠD SLADKA GORA, 19
3. GARAČI AVTOSERVIS STRAŠEK, 19
4. FRIZERSTVO SLAVČEK, 16
5. KOSTRIVNICA MOS, 16
6. AV HANA SV. ŠTEFAN, 13
7. KOSTRIVNICA SOFFY, 12
8. IPI d.o.o., 12
9. ŠD TINSKO, 4
10. TRANSPORT KRIVEC, 3
11. ŠD ZIBIKA, 3

HOT
ART

UNIKATNI LESENI
IZDELKI

igrače
nabit

izdelki po naročilu

Saša Gorican s.p.

Hajnsko 29, 3253 Pristava pri Mestinju

www.oblikovanjehotart.si, 070774350

ALI STE VEDELI, da ekipe, ki osvojijo svetovno nogometno prvenstvo, v trajno last dobijo zgolj pozlačeno kopijo originala? Originalni pokal, izdelan iz 18-karatnega zlata je v trajni lasti mednarodne nogometne organizacije FIFA. V višino meri 36,8 centimetrov, težak pa je nekaj več kot šest kilogramov.

OKNA
LORENČAK

Mizarstvo Uroš Lorenčak s.p.
Lemberg pri Šmarju 16, 3241 Podplat

NADSTANDARD, KVALITETA,
TRADICIJA, ZADOVOLJEN NAROČNIK,
TO SO OKNA LORENČAK

(03) 810 41 22 / 041 249 724

uros.lorencak@gmail.com

ŠENTVIDOVO 2018

V okviru občinskega praznika je 16. 6. 2018 potekala v Šentvidu pri Grobelnem celodnevna prireditev pod skupnim naslovom Šentvidovo 2018, ki sta jo skupaj organizirala KS in PGD Šentvid pri Grobelnem.

Prireditve se je začela že v dopoldanskem času s pripravo skupin za tekmovalno kuhanje golaža. Medtem ko so se ekipe, ki so jih predstavljale posamezne vasi iz KS in skupine iz sosednjih KS pomerjale v kuhanju golaža, so še potekale spremljajoče prireditve.

Tekmovalne ekipe Šentvidovo 2018
FOTO: ROMAN KROPEC

Domače gospodinje so se v velikem številu odzvale povabilu k ocenjevanju kruha in sodelovanju na razstavi domačega kruha. Prav tako je potekal blagoslov traktorjev, ki ga je podelil g. župnik Janez Nerad in zaželel kmetom dobro in varno delo. Vsi traktorji so dobili posebne nalepke, njihovi lastniki pa spominske majice.

Gasilci PGD Steklarna Rogaška Slatina so vsem prisotnim omogočili panoramski pogled na kraj s pomočjo gasilskega tovarnjaka z dvigalom.

Popoldan je nastopil trenutek, ko je komisija razglasila najboljši golaž, ki ga je skuhal ekipa iz Spodnjih Selc, drugo mesto si je prikuhal ekipa iz Bodrišne vasi, tretje mesto pa je pripadlo ekipi Šentvid Merkš. Prav tako so bila podeljena priznanja za najlepšo stojnico, ki je pripadala Bodrišni vasi in pa najbolj domiselno stojnico, ki so jo prikazale Spodnje Selce.

Nagrajencem sta čestitala župan Stanko Šket in podžupan Davor Vrečko, ki sta tudi podelila simbolične nagrade.

Vsi krajanje so lahko poskusili golaž in kruh ter nadaljevali zabavo ob zvokih domačega ansambla Komet. V večernih urah se je pričelo nočno gasilsko tekmovanje za pokal KS Šentvid pri Grobelnem. Tako je celodnevno dogajanje privabilo veliko

tekmovalcev, obiskovalcev in mimoidočih.

Organizatorji se ob tej priložnosti zahvaljujemo vsem sponzorjem in vsem prostovoljcem, ki so pomagali pri organizaciji prireditve. Prav tako gre zahvala vsem tekmovalnim ekipam na »golažijadi«, našim gospodinjam za dober kruh in vsem kmetom za sodelovanje na blagoslovu.

Brigita Golob

SREČANJE VAŠČANOV

Tudi letos je v športnem parku Vodenovo potekalo že tradicionalno in 12. zaporedno srečanje vaščanov. Udeležili so se ga vaščani vasi Vodenovo, Srževica, Vrha, Močle in Sotensko; nogometno pa so se nam pridružili tudi Sladkogorčani in Dolgogorčani.

Organizacijo dogodka je tudi letos vodil Husein Ikanović s pomočjo vaške skupnosti Vodenovo in predstavniki omenjenih vasi. Povabilu na dogodek se je odzval tudi župan Šmarja pri Jelšah, Stanko Šket, ki podpira tovrstne dogodke in se jih z veseljem udeleži. Srečanje je bilo tudi tokrat dobro obiskano in pozitivno naravnano. Vsi udeleženci so izrazili podporo in željo, da bi bilo tovrstnih dogodkov še več, saj primanjkuje medgeneracijskih srečanj med sosedi.

Vaška skupnost Vodenovo se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji in izvedbi dogodka, ter seveda vsem obiskovalcem, ki jim sporoča: "Nasvidenje spet naslednje leto!"

Husein Ikanović (besedilo in foto)

KONCERT FREYE

Deževni dan, ki se je prevesil v jasen poletni večer, je bil 29. junija odličen gostitelj za tradicionalni koncert Vokalne skupine Freya, ki je pripravila lep pevski dogodek. Glasovi so se prepletali v slovenski ljudski, umetni in dalmatinski pesmi ter napolnili že tako čudovito cerkev sv. Roka nad Šmarjem pri Jelšah. Koncert je s pesmijo čutno povezala Vokalna skupina Libertas, z besedo pa Maja Ratej, ki je večer spretno združila v harmonijo glasov. Poseben pečat so letos pustili gostje, Grosupeljski oktet, ki se je predstavil z »jagodnim izborom« svojega repertoarja ter poskrbel za navdušenje poslušalcev med in po koncertu, ko je pesem še dolgo odmevala v junijsko noč.

Katja Žogan

Vokalna skupina Freya. FOTO: ANA STIPLOVŠEK

POLETNA ŠOLA INTERPRETACIJE DEDIŠČINE 2018

Že peto leto zapored je društvo Legende v Šmarju pri Jelšah organiziralo poletne delavnice na temo interpretacije dediščine. Letos so udeležence razmišljale o dostopnosti dediščine ter izpopolnjevale svoje znanje iz priprave turističnih programov za obiskovalce z oviranostjo. Vsak izmed nas česa ne zmore, zato je potreben razmislek, kaj zmoremo.

Delavnice so bile sestavljene iz petkovega teoretičnega dela, ko je osnove dostopnega turizma predstavila Dominika Koritnik Trepel, turistična vodička z več kot 20-letnimi izkušnjami in posebnim interesom za vodenja obiskovalcev z oviranostjo. V soboto so udeležence pripravile program, ki je sledil smernicam dela s slepimi in slabovidnimi. Sprehod v temi so nato predstavile na Poletni muzejski noči 2018 v Muzeju baroka Šmarje, ki je ponovno prevzel vlogo gostitelja poletne šole. KD Legende

DOLGOTRAJNA OSKRBA STAREJŠIH

Staranje prebivalstva je potrebno obravnavati celostno in multidisciplinarno. Ključno vprašanje je, kako se kot družba prilagoditi dejstvu, da živimo dlje, da je starejših vse več in da imajo svoje specifične potrebe v vsakdanjem življenju. V Sloveniji mnogi upokoјenci težko živijo in zanje ni vedno dobro poskrbljeno, še zlasti kadar zbolijo. Nujno potrebujemo sistem dolgotrajne oskrbe, ne le za starejše, tudi za invalide in kronično bolne, ki ne morejo živeti samostojno. Večina starejših bi rada živela v domačem okolju, kar pomeni, da jim mora biti v tem okolju dostopna tudi pomoč. Potrebno je povedati, da so skupnostne oblike na nekaterih območjih že zdaj dobro razvite, npr. krajevni dnevni centri in skupine za samopomoč. Nujna je sistemska rešitev. Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi je pripravljen. V predlogu zakona so povezane zdravstvene in socialne storitve dolgotrajne oskrbe s ciljem omogočiti ustrezno oskrbo in varnost vsem, ki potrebujejo pomoč pri dnevnih aktivnostih, ne glede ali bivajo doma ali v institucionalnem varstvu oz. v drugih oblikah varstva, kot so varovana stanovanja in bivalne skupnosti. Financiranje dolgotrajne oskrbe je pomemben element zakona, ki ga je potrebno načrtovati ne samo z vidika javnofinančne vzdržnosti, temveč tudi z vidika vzdržnosti za posameznika in družino. Zakon naj bi uvedel nove mehanizme za večjo integracijo dolgotrajne oskrbe vseh deležnikov, ki bodo vključeni v mrežo izvajalcev. Dolgotrajna oskrba bi tako postala univerzalna pravica, ki bo dostopna vsem ne glede na socialno-ekonomski status ali starost. Upamo lahko, da bodo vključeni deležniki pri sprejetju zakona enotni in da se bodo zavedali nujnosti čim prejšnjega sprejetja zakona, ker bo le-ta največja priložnost za hiter razvoj solidarnosti in lepšega sožitja v sodobni družbi, kjer postajajo neuporabni tradicionalni vzorci solidarnosti v družini, službi in družbi.

Tea Devlin

JAN CIGLENEČKI

BESEDILO IN FOTO Špela Rožman

Verjetno ni v Šmarju takega, ki še ne bi nikoli slišal za družino Ciglenečki. Povezujemo jo zaradi očeta Slavka predvsem s fotografijo, ravno Jan pa je tisti, zaradi katerega jo tudi s turizmom, in to pravzaprav na mednarodni ravni. Mož, oče, glasbenik in športnik. Vse to in še več.

Jan ima na otroštvo, ki ga je preživel v Šmarju, lepe spomine. Najlepše na čas, ko so z družino stanovali v nebotičniku. Tam je z bratom in s prijatelji uprizarjal gledališke igre, prirejal olimpijske igre, prosti čas so tako aktivno zunaj preživeli, kolikor se je le dalo. Tudi kasneje, ko so se preselili v hišo nedaleč stran, sta se z bratom še vedno redno vračala k njim. Danes z veseljem pove, da so prijatelji iz tega časa še danes njegovi prijatelji v pravem pomenu besede. Kasneje v mladosti je 4 leta igral v bendu imenovanem Jelše, s katerim so lani obeležili 50. obletnico in se ob tem ponovno zbrali in zaigrali v šmarski vinski kleti.

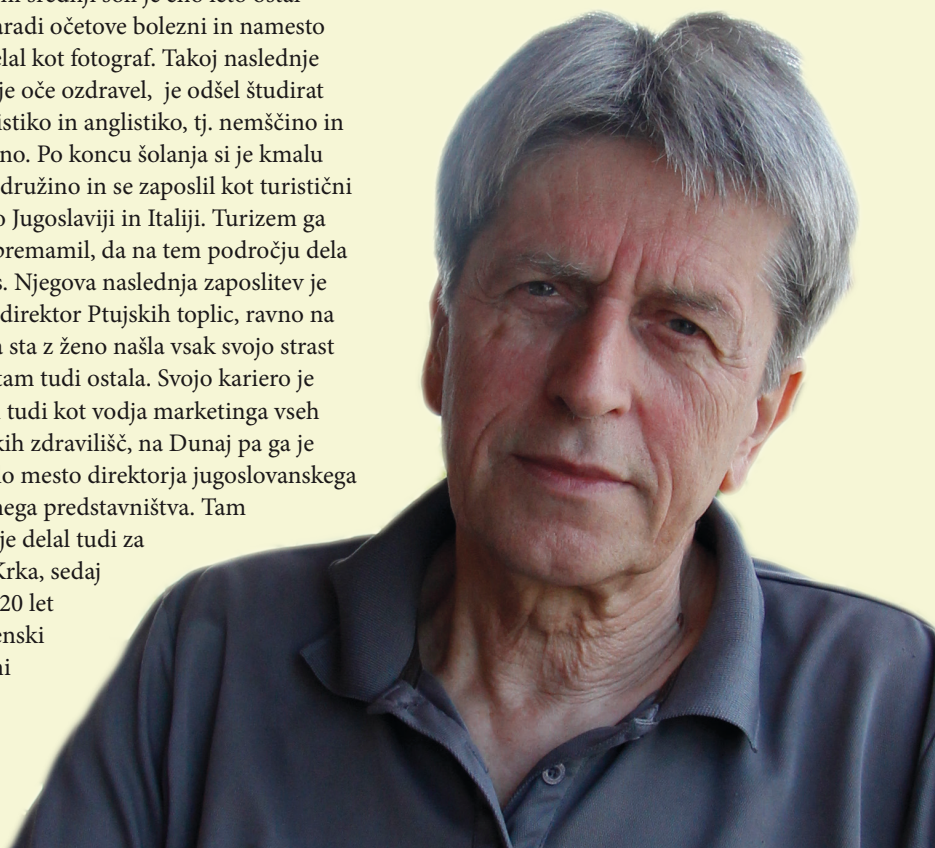
Svojo šolsko pot je po osnovni šoli nadaljeval na gimnaziji v Celju. Po zaključeni srednji šoli je eno leto ostal doma zaradi očetove bolezni in namesto njega delal kot fotograf. Takoj naslednje leto, ko je oče ozdravel, je odšel študirat germanistiko in anglistiko, tj. nemščino in angleščino. Po koncu šolanja si je kmalu ustvaril družino in se zaposlil kot turistični vodič po Jugoslaviji in Italiji. Turizem ga je tako premamil, da na tem področju dela še danes. Njegova naslednja zaposlitev je bila kot direktor Ptujskih toplic, ravno na Ptuj pa sta z ženo našla vsak svojo strast in tako tam tudi ostala. Svojo kariero je obogatil tudi kot vodja marketinga vseh slovenskih zdravilišč, na Dunaj pa ga je pripeljalo mesto direktorja jugoslovanskega turističnega predstavništva. Tam je kasneje delal tudi za Terme Krka, sedaj pa je že 20 let na Slovenski turistični

organizaciji vodja predstavništva. Na Dunaju dela skoraj 30 let, a je v njem še čutiti izjemno ljubezen do domovine.

Malce potarna, da mu ostane malo prostega časa, vendar pa se trudi, da tega kvalitetno porabi. Njegova strast je še vedno glasba kot v mladih letih. Zelo rad kolesari, vendar občutno manj, kot bi si sam želel. Si pa je za letošnji dopust zadal cilj, da prekolesari kolesarsko stezo do Podčetrтка in Rogaške Slatine.

Danes, ko je še vedno razpet med tremi njemu zelo pomembnimi in ljubimi kraji, Dunajem, Ptujem in Šmarjem, o domačem kraju govori s ponosom. Vesel je, da se tako lepo razvija in da tukaj ni prišlo, na našo srečo, do večjih industrijskih obratov, ki bi definitivno preoblikovali tukajšnji način življenja. Kot strokovnjak s področja turizma na našem območju prepoznava velik potencial za trajnostni razvoj.

Njegov moto je "Živi in pusti živeti". Glede na naravo svojega dela pa pravi, da se mu zdi zelo pomembno sodelovanje in dajanje enakih priložnosti vsem, tudi tistim najmanjšim. Ob vprašanju, kaj bi najraje vzel na samotni otok, brez velikega razmišljanja pove, da dobro knjigo.

**AVGUST
2018**

PRIPREDITVE

Prireditve so v organizaciji
Knjižnice – Kulturni dom
Šmarje.

Kino spored in napovednik
dogodkov je objavljen na
spletni strani Knjižnice
Šmarje www.s-je.sik.si.
Pridržujemo si pravico do
spremembe programa.

MUZEJ BAROKA

- 17.** 20:00
PET MLADE OČI - KONCERT
Špela Došler - vokal, Edi Došler –
klavir, Luka Turk - kitara,
vstopnina 5 €

CERKEV SV. ROKA

- 23.** 20:00
ČET KLARINETOVANJE
Kvartet Claritet - profesorji
klarineta GŠ Slovenj Gradec in
študenti klarineta,
vstopnina 5 €

KINO

Priporočamo spremljanje spletne
strani knjižnice in Facebook strani.

- 2.** 10:00
ČET Hotel Transilvanija 3: Vsi na morje
/ Hotel Transylvania 3: A Monster
Vacation
ANIMIRANA DRUŽINSKA
PUSTOLOVŠČINA
- 2.** 20:00
ČET Mamma Mia! Spet začenja se /
Mamma Mia! Here We Go Again
GLASBENA KOMEDIJA
- 4.** 20:00
SOB Sicario 2: Vojna brez pravil /
Sicario 2: Day of the Soldado
AKCIJSKA SRHLJIVKA
- 8.** 20:00
SRE Moj lažni mož / Overboard
ROMANTIČNA KOMEDIJA